

संस्कृत परम प्रकाशमणि भाष्य
पुस्तक-२

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीपरमगुरुसतके
वल्लभसुन्ननमः ॥ अथ श्रीसकृतपरमप्रका
शमणीभाष्यग्रंथप्रारंभतेः ॥ अथ ऊं श्रीकरु
णासागरनांमते अनंतबुंदांडमेकोइति न होय
नेपोतानुपणकरुणासागरना अर्थसे हेवतमां
नपरमाणीकहोयतो तेहेमनुबोलवुपणप्रसा
णीकजहोय ॥ हावेतेहेना अर्थकहीयेछीयेजे ॥ प
यंमकरुणासागरकेहेतांतेजेहेमेअकरुणा
तमले ॥ तेकरुणानोअर्थ ॥ सागरतेघणीक
करुणाघोनीसमीहतेनेसागरकहीये ॥ ज
मससुंदनेवीशेघणीकनदीयोनीसमायछे
तेमाटेतेहेनेसमीहदरकेहेवायछे ॥ तेमाटे
सागरतेपणघणीकेकरुणायेकठीथाय
ताहारेतेहेनेसागरकेहेवाय ॥ हावेतेघणीक
करुणातेकेहेनीकेहेनीमलीतिसागरथये
हावेतेकहीयेछीयेजे ॥ जारेससुंदमथसकती
वीषनीकलुतेएयेअष्टीपरखेजातीती ॥ तेशी
वजीसर्वेजीवांउपरकरुणाकरीनेतेवीषने
पीगया ॥ तेमाटेशीवजीपणकरुणासयछे ॥ अ
नेवीसुपणसर्वजीवांचुपालणकरवानाहु
कसमेछे ॥ तेपणकरुणामणजांणवा ॥ बुंसा

पुण सकल जीवांतात न बुधी करवा ताह कर्म
मेछे ॥ तेही पुण करुणामय जांणवा ॥ सक्री पुण
सर्व जीवने वीये हेतु वधा रवा ताह कर्म मे रही
छे ॥ तेमाटे तेही पुण करुणामय छे ॥ अने चोवी
शः प्रवतार धारण करीने डुए डुएने संघारीने
ओर सर्व जीव उपर करुण करीने ॥ अने डुए
नु पुण डुए पुण संघारीने ॥ तेहीने पुण तीर्मल
करा ॥ तेमाटे सर्व प्रवतार पुण करुणामय
जजाणवा ॥ अने रां मानु जने मानु जमा ध्वाचा
र्यने वी सुशामनी आद्य लेईने ॥ प्राचार जजे
तेही पुण अने क जीवांने चो राशी तारवा तास
थी छे ॥ डावीने हरी भणीवाला ॥ तेमाटे तेही पुण
करुणामय जांणवा ॥ हावे अवनी अपते ज वायु
ने आकाश तेही पुण सर्वना सुख दे ज छे ॥ ते अ
वनी सबने धरी रही छे ॥ अने सर्वनी ओसदी
उपजा विछे ॥ अने अपते जे सर्वनी सांती करे
छे ॥ अने अज्ञी प्रकाश करीने सर्वने एकवक
छे ॥ अने वायु सपरस करीने सर्वनी अकला
व्यो मे दे छे ॥ अने आकाश ते सर्वने हरवा फरवा
अवी काश आपी रुह छे ॥ तेमाटे पंचमाहा भूत
तेही पुण करुणामय छे ॥ अने चंद्रमा सुरजसे

वर्तयकाशकरीनेअंधकारमेठेछे। तेहीपण
करुणामयेजछे॥ अनेहावेएसर्वनीआयेती
जकरतारेसर्वजीवपोतानाअंशनेउतपंतक
रीनेसुखीयाकरवासाकरुणकरवानाहुकं
मतेतीजकरतारेजआपाछे। तेमाटेसर्वकरुणा
ताअधीपतीतेमाहादकरुणामयेतेतीजके
बलकरतारजाणवा॥ अनेबीजाआनेदेवकरु
णामयकहातेतीपोतानाहुकंमथकीकरु
णामयजजाणवा॥ अनेहावेतेदेवनीकरुणा
तेकांहंअगेपोचेनेतेकरुणायेकुणकुणसुख
पांमे॥ हावेतेकहीयेछीयेजेपंचमाहाभूतनी
करुणाते। पंचतत्त्वनादेहसुधीपोचेनेतेकरुण
येपंचभूतनादेहजसुषपांमे॥ अनेबीजाआने
देवनीकरुणातेईडीअंतःकरणप्राणनेसुक्ष्म
देहसुधीपोचेनेतेजसुखीयारहे॥ अनेत्रणय
णनीकरुणायेतेपंडनात्रणगुणजसुखीयारे
हे। अनेसक्तीनीकरुणातेसरीरनीशक्तीसु
धीजपोचे। अनेअवतारादीकआचारजनी
करुणातेजीवनांजपतपसाधतसुधर्मचला
ववासुधीजपोचे॥ ए प्रकारेएसर्वनीकरुणा
तेरुपुलसुक्ष्मकारणमाहाकारणईडीयोअंतः

कर्णने जपतपसा धतने सुभकर्म के राववा
सुधी जपोचे ॥ पणनी जकर्तानो अंशजे कर
ताथकी वीछ डोप डोथको ते हेने दर समातक
रीने कर्ताने मेलवेते करुणाते को ईपरमपुर
सकरीसके ॥ तेमाटे ते देव सर्व करुणामये
पणसागरतही ॥ अनेनी जकरता तेमाहाय
करुणासंकल्प कहीये पणसागरतही ॥ तेसा
माटेजे सागरनांमते अनेक नदीयोनासमे
हने समावीने पुष्टीपांमाछे ॥ तेमाटे घणीकन
दीयोनासमो हनुघरमाटे सागरकहीये ॥ वली
कोईके हेसेजे नदीतोसमुद्रथकीछे ॥ अनेते
नदीयोथीसमुद्रकीमपुष्टीकोहोछे ॥ तेकहीए
छीयेजेसमुद्रतोपरीवृतराजाताकराथकाप
थंमजलवीनाहता ॥ तेआकाशमेथीमाहाअ
ज्ञीनीवृष्णाअवनीउपरथये करीने पृथ्वीत्र
सपमाडीने अरतुअंबुअनेकसलीतायोये
जईनेसससागरभरायाछे ॥ तेघणेकहीनेभ
रईने ॥ अलताजाहारेताहारेपृथ्वीबोलावाला
गी ॥ तारेतयंताईश्वरेवडवांतलअज्ञीमहीस
क्यो ॥ तेहेणें करीनेजेनवीनजलआवतुसा
सणकरीलेईनेसमधारणशरवेछे ॥ तारेअव

नीरलातीरहीछे॥ तेमाटेसागरतेवररव्याथ
कीजभरईरहाछे॥ तेमाटेपरजलनीनदीयोना
समोहनुघरणकरीनेपुष्टीपांमेछे॥ तेमाटेते
हेनेसागरकहीये॥ पणतीजकर्तातेकुणई
श्वरेनासमोहमलीनेथयाछेतेतेहेनेसागर
कहीये॥ अनेकेहेनीकरुणायोमलीनेतीज
कर्ताथियापछेतेतेहेनेसागरकहीये॥ तेमा
टेतीजकर्तातेसागरनीउपमानाघटे॥ अनेजे
टलाभरदेव ईश्वर्यछे॥ तेहेनेपणसागरनीउप
मानाघटे॥ सामाटेजेसर्वदेवनीकरुणातोए
कएकदेशीछेनेएकएकअंगनेलागेछे॥ तेमाटे
तेसर्वदेवकरुणामयेखरापणसागरनहीहा
वेएप्रकारेतीजकरतातेनेदेवनेसागरनीउ
पमानाघटी॥ ताहारेकरुणासागरतेकेहेने
संभवे॥ हावेतेकहीयेछीयेजेसांभलोजेसर्व
देवनीकरुणायोयेकरीनेसर्वदेहनातत्वजेई
डीयोअंतःकरणगुणप्राणनेयुलसुस्मनीआ
द्येपरमकारणसुधी॥ पंचदेहतेतीजकर्तानाह
कमीसर्वदेहतेहोतीकरुणायोयेतुष्टीपुष्टीरे
हेछे॥ तेतुष्टीपुष्टीथकीसर्वदेहनातंतुनीचास
णीउतपंतथायछे॥ तेचासमीकर्ताताअंशने

पोचेंछे॥ तेकेईरीत्येपोचेंछे॥ तेहावेकहीयेछीये
जे॥ पंचभुतनीचास्रणीतोईदीयोतेपोचेंछे॥ अ
नेईदीयोनीचास्रणीतेमननेपोहोचेंछे॥ अने
मननीचास्रणीतेगुणनेपोचेंछे॥ अनेगुणनी
चास्रणीतोप्रकृतीनेपोचेंछे॥ अनेप्रकृतीनी
चास्रणीतेपुरुसनेपोचेंछे॥ अनेपुरुसनीचा
स्रणीतेआत्मानेपोहोचे॥ अनेआत्मानीचास्र
णीतेपरमात्मानेपोचे॥ अनेपरमात्मानीचा
स्रणीतेनीजकर्तानाअंशनेपोचे॥ अनेनीज
कर्तानाअंशतेकरताथकीत्रणप्रकारेउतपं
नथयाछे॥ तेकहीयेछीयेजेएकसामान्तअंश
अनेबीजावीशेशअंश॥ अनेत्रीजापरमवी
शेशअंश॥ तेहेमेसामान्तअंशतेपोतेपोता
नेपणजाणतातथी॥ अनेशिवर्युपाक्रमपण
नही॥ अनेवीशेशतेसर्वश्रीनातत्वनाक
रुणामयेजेदेवछेजेआगलकहाछे॥ तेवीशेश
अंशजाणवा॥ पणतेहेमनेआपणाआपनीज
स्वरूपनीजाणस्वेपोतेपोताथीतथी॥ पणनी
जकरतानापरमवीशेशअंशजेपरमसुरुम
लेतोपोतानेस्वरूपेयतांवारनलागे॥ तेकीम
जाणीयेजेबुझानेआदीनारायणेउपदेशकरे

तेवीशेशंशमादेसमकृतांवारनलागी ॥
तेआदीनारायणतेनीजकरतानापरंमवी
शेशंशजांणवा ॥ तेपरमवीशेशंशतेप
रमगुरु ॥ तेहेनाउपदेशथीवीशेशंशने
स्वरूपेथतांवारनलागे ॥ अनेसांमांन
अनेस्वरूपेकरतांबुहशरमपोहोचिछे ॥ एप्रका
रेसांमांनअंशनेवीशेशनेपरमवीशेशजांण
वा ॥ पणसांमांनअंसमेईश्वर्यपणुतमले ॥ अ
तेवीशेशंशनेतोईश्वरनुनयंतापणुशरमा
नुईश्वरतास्वरु ॥ तेईश्वरीयेकरीनेसर्वतिनु
नातत्वउपरकरुणाकरीनेआनंदमेराखेछे
तेसर्वनीकरुणायकीआनंदपांमेलातत्वनी
चासणीकरतावाअंशनेपोचिछे ॥ तेत्रैणेईप्र
कारनाअंशनेपोचिछे ॥ पणवीशेशनेसांमां
नअंशनेपोतानास्वरूपनीसमरतीनथी
तेमादेतेहोनेचासमीनीपणजांणनथी ॥ अ
तेपरमवीशेशनेपरमगुरुतेतोपोतानेस्व
रुपेजछे ॥ तेमादेसर्वतित्वांनीअनेसर्वदेवनी
चासणीहीरणग्रभयईनेपोतेपरमवीशेश
स्वैथकालेछेतेजांणीजरहाछे ॥ तेमादेतेपर
मवीशेशनेपरमगुरुतेसदायकालपरमवी

शिशुप्रशरुपेजये॥तेप्रबंधायमानरहेछे॥ते
स्वरुपेप्रबंधायमानरहेकरीने॥अनेकदे
वकरुणायोनीअनेतत्वांनीचासणीपोता
मेलीतपांमानीमाटेसमरतीतेमनेछे॥जेहं
गुहंतीजकरतानीपरमवीशेशप्रशद्यु॥तिसा
होरवीशेसर्वदेवनीकरुणायोनीनेसर्वतत्वा
नीचासणीनीवेदनयायछे॥तेसर्वदेवनीक
रुणायोनीचासमीनासमोहनोग्रहणकर
नारीहजछु॥जेघणीककरुणायोनीचासणी
नासमोहनोसहायेहेनारीतेमाटेनीजकर
तानापरमवीशेशप्रशनेसागरसंगनासंभ
वेछे॥तिसागररुपेपोतेथइनेओरबीजावी
शनेसांसांनप्रशांनीउपसाकरुणाकरीने
तेहेमनास्वरुपतेहेमनेदरसावीनेनीजक
रतानेसनमुषकरे॥जेअसंषकालनोजेथीउ
पजोहतीतेहेनेमेसावो॥जेपदारथांरहीतछे
वटनीजप्रशउपरकरुणाकरीनेकतोनेमे
लवतेपरमकरुणावंतकहीये॥तिसामाटेजेस
र्वदेवनीकरुयोतोपदाथीसुधीपोचीसके॥
पणप्रशनेपोचीनवसके॥अनेपरमवीशेशजे
परमगुरुतेहेमनीकरुणातोप्रशनेपोचीने

स्वस्वरूपे कर्तानेपोचावे ॥ माटे परमगुरुते पर
मकरुणा मयजांणावा ॥ हविजे प्रकारे सागर
एव परमगुरुने संभवाडुते तेज प्रकारे परमकरुणा
पाएते ही पण परमगुरुने जलागेछे ॥ तेज माटे
परमकरुणाने सागर एउभये मलीने करुणा
सागरनांम परमगुरुनेछे ॥ अने तीज कर्तानु
नांमते कहिये ॥ इती श्री प्रथमो अंग ॥ १ ॥ हावे तीज
कर्तानुनांमते आद्यसकृतस्वराजकरुणेश
केवलछे ॥ हावे सकृतकेहेतांजे प्रथम आद्येपोते
एकीला जडतातेपोताने सुधसंकल्पे सर्वजीव
अंशाने उत्पन्नकरातेकांहांसुधीजे कीटपतंग
थावरजंगमदेवदनुजमनुजजस्रकीदरबुंला
वीसुमहेश्वरपुरशषक्रतीनी आद्ये सर्वजीव
अंशानाउपजावतारापोतेजछे ॥ तेउपशंतको
ईवीजाकर्तानिही ॥ माटे सकृताकहिये ॥ अने
स्वराजकेहेतांजे अनंतबुंसांडनाईशनाईशयो
तेजछे ॥ अनेतेसर्वपोतानाहुकमर्थीजवरतेछे ॥
अनेपोतानाकराथकापदार्थांमेजवरतेछे ॥
पणकोईथकीनवुपदार्थनवुवते ॥ तेमाटेसर्वपो
तानाहुकममेजवतेछे ॥ जेपोतानाकरतमेवी
जाकोईनोअमलनथीमाटेनामरूपगुणानी

आद्ये अनंत ब्रह्मांडने वीषे पोतानु जरा जछे ॥ अ
नेको ईलु आयु थकु नथी ॥ पोते खे थका जस्वरा
जछे ॥ तेमाटे स्वराज कहीये ॥ अने हावे क रुरोश
तेजे पोताना स क्रत संकर मना जीव उत पंन करे
लाजे अंश ॥ तेहोता उपर करुणा करीने ॥ ते सर्व
तेदे हेरुपीयामे हे लरचीने वसाया ॥ तेमे हेलांमे
तेचो देचो देरतन सभरा थ कामे वसाया छे ॥
खालीमे हेलांमे नथी वासा ॥ हावे तेचो देरतन
तेकीयां कीयां जे कहीये छीये ॥ जे दश ईं डीने
चतुष्टय अंतःकरणे उपरंत खट अवीगत चंत
कपारस से हेवत मान प्रकृतीरुपी भोमका
ने आधारे पंचसुतनार चेलामे हेलांमे अष्ट द्वा
दश समरधी भरीने पोताना अंसांने वसवाने
आपा छे ॥ हावे षट अवीगत चंत कपारस ते कु
णजे ते कहीये छीये जे ॥ त्रैलोक्ये त्रैलोक्ये त्रैलोक्ये त्रैलोक्ये
याकीया ॥ जे एक रजोगुण बीजो तमोगुण ॥ त्री
जो सत्वगुण ॥ चौथो ते अहंकार घुण ॥ पांचमो अ
चंत घुण ॥ षष्ठमो स्वकाश घुण ॥ एखट गुण घुण
ते अवीगत चंत कपारस कहीये ॥ हावे ते पारश
कीम कहीये ते कहीये छीये जे सुलो ॥ तेहेनीकी
मत कहीये छीये ॥ जेकोई सजाती चैतन पदार्थ

नीसाथेहेतुप्रेमनीवात्त्राकरवीहोयतोचौदेई
डीयोनेरजोगुणअवीगतचंतकपारसनोप
रसकरेतोसर्वईडीयो रजोगुणरूपहेतुयईजा
य॥नेणेकरीनेतेवात्त्रायोथाय॥नेजांहांसुधीपार
सनोपरसरहेनेहेतुनोवेगपोचेतांहांसुधीपार
सनोपरसरहे॥पीछेतेपारसनोपरसउतरी
जायनेईडीयोईडीयोनेपदार्थरूपेरेहे॥हावेता
रपछेकोईचैतंतपदार्थनीसाथेलडाईकेजुधके
वीरोधकरवोहोयतो॥चौदेईडीयोनेतमोगुण
अवीगतचंतकपारसनोपरसकरेतो॥सर्वईडी
योतमोगुणरूपथाय॥ताहारेतेदशचतुरईडी
पोलडीसकेतेलडेनेवेगपोचेतासुधीअवीग
तचंतकपारसनोपरसरहेनेपाछेउतरीजाय
नेईडीयोईडीयोनेरूपेरेहे॥हावेकोईसांतीसमा
वनापुरशानीसाथे॥सतसंघवानीमणताअ
स्तुतीकरवीहोयतोसतो गुणअवीगतचंतक
पारसचौदेईडीयोनेपरसकसाथकीचौदेईई
डीयोसांतीवतथईजाय॥ताहारेसतसंघस्वां
तीनेअस्तुतीनीवातोथाय॥हावेएत्रेणअवीग
तचंतकपारसतेसजातीचैतंतपदार्थनीसा
थकामपडेताहारेषटचौदेईईडीयोनेपरसक

रवो ॥ अनेहावेवीजातीजडपदार्थांनीसाथेचो
ईडीयोनेकामपडेतोत्रणघणपारसनोपरस
करवो ॥ हावेतेकुणकुणप्रकारेपरसकरवो ॥
कहीयेछीयेजेकोईमसागतमजुरीकेखांनप
ननीआघलेईनेरस्तेचालबुहोयतोचौदेईडी
योनेअहंकारघणपारसनोपरसकरतेसास
वईडीयोनेअकडपणअवि ॥ तेअकडपणेकरी
तेषानपानधंधोनेपंथेचलाय ॥ तेजांहांसुधीधं
धापंथनोवेगपोचेतांहांसुधीअहंकारघणपा
रसनोपरईडीयोनेरहे ॥ अनेवेगसमतंपारस
नोपरउतरीजायपछेईडीयोईडीयोनेजस्वरुपे
रेहे ॥ अनेहावेकोईसमेधंधोधारीवीनाईडीयो
ईडीयोजसजातीमलीनेएकांतरुपीजडनीसा
थेस्वकाशरेहेबुहोयतोस्वकाशघणपारसनो
परशकरेरेहेवाय ॥ तेजांहांसुधीईडीयोनास्व
कासनोवेगपोचेतांहांसुधीस्वकाशघणपारस
नोपररेहे ॥ अनेवेगमट्यापीछेतेअवीगतचंतक
पारसनोपरउतरीजाय ॥ अनेईडीयोईडीयोने
जस्वरुपेरेहे ॥ अनेहावेईडीयोनेस्वांतीसंकोच
नथेनेजडनीसाथेभडबुहोयतोअचंतघणपा
रसनोपरशकरेतेअचंतरुपवतथेनेनीडासाथ

भडीसकेनेतेनीडाजडनोवेगपोचतासुधीतेपा
रसनीपरसरहे। अनेनीडातोवेगनीअवधीपं
मेताहारेअचंतघणपारसनीपटउतरीजाय।
अनेईडीयोनेजस्वरूपेरहे। हावेएखटपारश
तेअवीगतकीमकहीयेजे। अवीगतकेहेतां
तेनीष्यदार्थछे। अनेचंतकतेजेचीतवनकत्री
ईडीयोनासभावपलटैजाय। अनेपथरनीपा
रसतोपदार्थानेअंगोअंगपरसकरावेताहा
रेजधातुपलटायछे। अनेवेठेलोपटपाछेउत्त
रेतही। तेमाटेतेनेगतपारसकहीये। अनेअ
वीगततेजेगतनेपांमेलापदार्थनेपाछेअवग
तकरीनाखे। हावेएप्रकारेचोंदेईईडीयोकोई
कार्यनेआचरेतोखटअवीगतपारसनेएकता
येकरीनेआचरे। पणअवीगतचंतकपारशना
एकतावीना। एकलीईडीयोयेतरणहालीनव
सके। पणईडीयोजेजेकार्यकरेछेतेअंशनीम
तलबेकरेछे। पणअवीगतचंतकतेईछानथी
एतोअंशनीईछायकीअंशकरावेछे। अवीग
तपारशनीएकतारखावीनेअंसअंशनीमत
लबसाधेछे। तेमाटेईडीयोनाकर्मअंशनेअुग
तमानकरवापडेछे। तिकुणप्रकारेजाणीयेजे

कोई पुरुष शत्रुने गोली मारे छे । पण मझी नो एक
ता करीने मारे छे । पण दारू गोली बंधु कनेने म
झीने मतलब नथी । ते माटे मार्या तुवेर पे ला मार
नाराने ज भोग बु पडे छे । तमई डी यो ना क सं प्र
ने ज भुक्त मान करवां पडे छे । अने ते खट प्रवी ग
तचंत क पारस नो एकता ते कती ना प्रशनी वे
वृत्तीयो जे एक अंतर वृत्तीने एक बाज वृत्ती । हावे
बाज वृत्तीने ते करीने देखाय अने अंतर वृत्ती
ते ते ध्याने करीने देखाय । ते हे मे मवी गतचंत क
पारस नो एकता ते बाज वृत्ती साथे छे । ते की मज
णी ये जे । रजो गुण उपजे छे ते बाज वृत्ती साथे छे ।
ते की मजांणी ये जे । रजो गुण उपजे छे ते बाज वृत्ती
ये देखीने उपजे छे । अने तमो गुण ते पण देखीने उप
जे छे । अने सतो गुण ते पण देखीने उपजे छे । अने
अहंकार घण पण धंधोरो जगार चालवुं केषां न
पाने देखीने ते उपजे छे । अने सर्व ई डी योने स्वका
सपण पण ती र वृत्ती देखीने उपजे छे । अने अचंत
पण उपजे ते पण घणी क कष्टी के सर मयो चे ते ते
देखीने उपजे छे । ते माटे घण गुण एषु रे ई प्रवी ग
तचंत क पारस नो एकता ते बाज वृत्ती साथे छे । अ
ने ते बाज वृत्तीयो ते सर्व जीवा जो जन बुद्धा की

प्रजंतपुरस्य प्रकृती समेतनीवृत्ती यो नो एकता
ते ॥ तीजकर्तानी प्रकाशबुंदसुवृत्ती जे व्यापकवी
मुते हेनी साथे छे ॥ अने कर्तानी प्रकाशबुंदसुवृ
त्ती नो एकता ते ॥ कर्तानी अलोकी कबाऊवृत्ती
नादी अचक्षुने वी छे ॥ तेणे करीने सर्व अंशाना
कर्मवी कर्मता द्रश्य जु वे छे ॥ ते माटे कर्ताने अनंत
तबुंदांडना अंशानी क्रीया यो अजाणी नथी ॥
अने जो अजाण होय तो अनंत बुंदांडना अंश
ने भरण पोषणाने क्रमवी कर्मता फलकी मज्जा
पीसके ॥ अने जाणे नही तो उपजाव्यानी सीम
तलब छे ॥ तेजमकुलाल भंडने घडे छे ते हेनां नां
मरुपगुणाने मुलने जो जाणे नही तो सांने काने
घाट घडे ॥ वली सर्वजी वरी जगार उदमकरे छे
ते हेने जाणे नही तो सुकरवाकरे ॥ अने कसा
नी सो आतंदते बुथा सरमकरे ॥ ए प्रकारे कर्तानी
कीटी महुरनी यावचलवले तो जाणे ते सामा
देजे कीटी महुरनी यावते खट अवीगत पारश
ना एकता वी ना तो नाहले ॥ अने एकता येहा छे
तो ॥ ते हेने एक करतानी प्रकाशबुंदसुवृत्ती सा
थे छे ॥ अने प्रकाशबुंदसुवृत्ती नो एकता कर्ताना वा
ऊदी अचक्षुने वी शे छे ॥ ते माटे कर्ताने सर्वदेखे छे

वलीबी जुहृष्टांत कहीयेजेकोई भरवाड गायम
हीषीअजानीआधेरखेछे।अनेराजालस्क
रखेछे।अनेकृषीलोककरसणकरेछे।नेस
हुकारलोकआपारकरेछे।तेसर्वेईपोतपोतानी
दृष्टीपोचीसकेनेसंभालराखीसकेतेदलीजसं
घेकरेछे।पणजास्तीनथीकरता।।तोकर्तारेपण
पालणपोसणउतपतप्रलेकरीसकेएद्वज
जीवअनंतबुंदाडमेउपजाव्याछे।जेपोतानाक
रेलाछे।तेमाटेकर्तारजतजअएनीआधेसर्व
तेदेखेछे।हावेएप्रकारेदेखताराकहाछे।तेके
वाकहशे।हावैतेकहीयेछीयेजेकर्तानीसर्व
सरीरेद्रगरूपेजछे।तेजंमकोईमहाप्रकाशिक
मणीहोयतेहेनेएकेईगमापुवनहोयनेसघले
प्रकाशकरेछे।तेमकर्तानुस्वरूपपणद्रगरूपज
छे।तेआगेपीछेदाहनेवामनेनीचेउंचेसर्वेईदे
खेछे।तेकर्तानीबाऊअलोकीकवृत्तीनाचसुये
देखेछे।जेलोकीकचसुयेतोएकदेशीदेखायअ
नेअलोकीकचसुयेतोसघलेईदेखाय।।तेमाटे
कर्तानाबाऊअलोकीकचसुकहीये।हावैतेबाह्य
अलोकीकचसुतेसर्वअंशनाउतंसममध्यमकम
जीवानाछे।अनेकर्तानीअंतरअलोकीकवृत्ती

ने संकल्पें तो सर्व अंसां ते उतपन्न कराछे। ते अंसां
ने अने कर्ता ते एकत्व परानथी। अने अंसां ता उ
तम मध्यम कर्म जोवाने कर्ता नी बाऊ अलोकी
कद्रही नो एकताछे। अने अंसां नो कर्ता ना सरी
रसाथे एकता नथी। ते की मजां एी येजे कोई पु
रुषने पुत्र थायछे। ते पुरुष तो सारे बुधीवंत छे
अने पुत्र तो कबुधीवालो नी पजेछे। परांते पुत्र ते
पीतानी अंतरवृत्ती ना संकल्पने अंशछे। परा
ते पुत्रने अने पीताने एकता नथी। अने पुत्र ना
करत जोवाने पीतानी बाऊ द्रही नो एकताछे
ते एकता ये करीने पीता पुत्रने शिखा देछे। परा
पीता पुत्र ना सरीर नो एकता नथी। ते की मजां एी
येजे एकता होय तो पीताने नथी गमतु। ते पुत्र की
म करी सकेछे। माटे एकता नथी। अने हावे पी
ताना एकता नु कही येछी येजे पीतानो एकता
ते पीताना हाथ पावनी आछे सर्वे ईं डी यो नो छे
ते सामाटेजे पीताने नथी गमतु। ते हाथ पाव ईं
डी यो परानथी करतीयो। ते पीताने एकता ये न
थी करतीयो। अने पुत्र तो पीताने नथी गमतु ते
ही परा करेछे। सामाटेजे पीतानो ते हे नी साथे
एकता नथी। माटे करेछे। वली बीजु दृष्टांत कही

येष्टीयेते। सुरजकांतीयेऽज्ञीउतपंतथायथे।
तेसुरजनीअंतरदृष्टीयकीथायथे। तेकीमजां
णीयेतेसुरजनीअंतरदृष्टीतेचसमांनेवीवेम
सुरनीदालजेदुपतीवीवपडेताहारेऽज्ञीय
डेछे तेसुर्यनीअंतरदृष्टीजाणवी। तेमाटेऽज्ञी
तेसुर्यनीअंतरदृष्टीनोअंशे। एतेऽज्ञीने
अनेसुर्यनेएकतानथी। अनेसुर्यनीबाजदृष्टी
तेजेसुर्यनीव्यापकप्रकाश। तेप्रकारानोएकता
तेऽज्ञीनातननोएकतानथी। सामाटेजेसुर्य
वीवअरवंडरेहेताऽज्ञीतुतनअपंडनथीरेहे
तु। तेमाटेएकतानथी। अनेसुर्यनोएकतासुर्य
नीकिरणसाथेछे। तेसुर्यछेतेऽज्ञीनीयेवेकीम
बुकीतथीजतीयो। तेसुर्यनेएकतायेतथीबुजा
तीयो। एप्रकारेकर्तानेनेअंशनेएकतानथी।
अनेजोएकताहोयतोकर्तानेसर्वज्ञपणछे। एहे
बुअंशनेपणजोईये। अनेजोएकतापणहोयतो
आपणनेअज्ञानतेकर्तानेजजाणवु। अनेवलीजी
एकताहोयतो जीवनांकरमजीवनेभोगवांन
पडे। अनेकेहेसोजेकणभोगवेछे। एबुकेहेतांती
जपतपसाधंनजोगक्रीयायोनेखटदर्शनगुरुश्री
शनीआयेतेईनेवेदपुराणसर्वेजुगंपडीजायअ

नेतेतो जुगपदेतो पडेपण कर्त्तानेतां हां अंत्या
यके हेवाय ॥ ते माटे कर्त्ताने अंत्याया कहीये ॥ ते
करता एकता तुके हेवमी थ्या करीये ते सारु
तेजेणे करीने जयतपसा धनयोग ध्यानने खुट
दर्शन गुरुशीष्यनी उपासना सर्वसाची रहे ॥ अ
ने करता पण न्याय वंत वरे ॥ माटे करताने त्याय
वंतरा खतां ॥ जो जीवनेने कर्त्ताने एकता नही
अने जो बली एकता होय तो जीव अने कपका
रनांकु कर्म करेछे ने कर्त्ताने तो एहेवो भाव न
थी ॥ अने कर्त्ताने एहेवो भाव होय तो जीव कु
कर्मिं खांनो रहो ॥ अने जीव कु कर्मिं होय
तो कर्मनो भुक्ता पण न होय ॥ अने कर्म तो जी
व भुगतेछे ॥ ते देवी येछीये ए प्रकारे एकता कर्त्त
नी साथे नही माटे जीव जीवनांकर्म भोगवेछे
अने हावे एहेवा अने तंबूंखांडनाथा वरजंगम
जीवना कर्त्ताने अरुपहशेके स्वरुपहशे ॥ हावे
ते कहीये छीये जेते कर्त्ताने रुप अरुपवीनाता
छे ॥ हावेतेकी मुजाणीये जे आ पण सुपताने वी
शे कहीतीर्थवृत्के देश परदेश गाये छीये ॥ ते सर्व
ईडीयो सहीत मुर्तिमान देषाईये छीये ॥ पण जो
देखाया प्रमाणे पदार्थरुपे मूर्तिमान हईये तो

कपाटदेईनेसुताता॥ तेजोरूपवांनहोयतोघ
रमांथीकीमतीकलाय॥ अनेजोकोईव्याघुचे
खटपाडनीप्रायेघावकरेछे॥ तेरूपहोयते
तेघावलागेतही॥ माटेरूपपणतकेहेवायअ
तेअरूपजोकहीयेतोपतद्वसुर्तमानदेवा
ईयेछीये॥ एषुकोरकर्तापणअरूपस्वरूपवी
नामूर्तमानछे॥ अनेहावेएहेवाकर्ताअरूप
स्वरूपथीरहीततेजगतनोउदकीमकरीस
कताहशे॥ अनेपंचभूतगुणईडीयोअंतःकर
णरूपवालांकांहांथीलावीनेकीमरचताह
शे॥ हावेतेकहीयेछीयेजेजमप्रापणसुपना
नुस्वरूपजेरूपअरूपरहीतथकुतेपोताने
संकलेकरीनेअनेकलाहावलस्कुरहस्ती
घोडानीप्रायलेईनेउपजावेछेतेअरूपस्वरूप
पवीनायकुजउपजावेछेकेनही॥ एषुकारेक
र्तापणअरूपस्वरूपवीनासर्वनेउपजावेछे
पणकर्तानाउपजावेलाघाटवीलैजातांअंश
उगरेछे॥ तीमप्रापणासुपननासंकल्पनाघा
ट॥ जागतांवीलातेकंपांहांगयाहशे॥ हावेतेकही
येछीयेजेअप्रापणासुपननाघाटतेप्रापणासं
कल्पनाजययातातेहेनेवीषेप्रापणाअंशते

आपणी अंशवृत्ती ताजुहता ते आपणी अंशवृ
त्ती ते अल्पज्ञे जुहती ॥ तिहे ना अंशते परा अल्प
ज्ञे जुहता ॥ अने ते सुपनाना घाटना आरबल
ते परा अल्पज्ञे जुहता ॥ ते जाहारे आपण जाग्र
तने वीषे सुपनाना घाटवी लाया ताहारे आप
णी अल्पज्ञे अंशवृत्ती ना अंशते आपणे वीषे ज
ली नथा यथे ॥ ते की मजाणी येजे आपण सुपन
ना वेगनी अवधि आवतां ते घाटांनी अवधी प
ण आवेछे ॥ ते अवधी आवे घाटली नपां मे ताहारे
आपणी अंशवृत्ती ना जे अंश जुहता ते आपणे वी
षे जली नपां मे छे ॥ ते कुण प्रकारे ली नपां मी ते
केहे नी साथे आपणे वीषे आवेछे ॥ ते कही येथी
येजे ॥ सुपनाना घाटना अंशतो घाटवी ले पां मतां
अंशवृत्ती मे एकताथे ते वृत्ती आपणे वीषे आवे
छे ॥ ते घाटांना अंशां ने पोता मे ही रणग्रभ करी
ने आवेछे ॥ ते वृत्ती मे सर्व घाटांना अंश ही रणग्र
भय याथका वृत्ती ने संघे जाग्रत मे आवी ते वृत्ती
मे एकता रहाथका जे घाटना जे अंश छे ॥ ते घाट
नी समती ते वृत्ती मे रही ने ते ते हे ना अंश जके
हे छे ॥ ते माठे घाटवी लाये अंश आपणे वीषे आवे
व्या छे ते जाणवा ॥ हावे ते सुपनना घाट मे ते सं

मेऽंशतेवृत्तीयकीन्याराकीमजांणीये। जेघाट
वीलातांपाशावृत्तीमेऽप्राव्यातेन्याराहोयतोऽ
वे। हावेतेकहीयेछीयेजेवृत्तीतेशुःअनेघाटांता
ऽंशतेशु। हावेजेवृत्तीनुरूपतेऽप्रापणनीजक
र्तानाऽंशमेमलीथकीपोतानारचेलाघाटां
नेदेखेछे। तेवृत्तीनुरूपजांणवु। अनेऽंशजेवृ
त्तीयकीभीनपडीनेयेलाघाटांनेहलणचरण
करावेछे। एप्रकारेवृत्तीयकीवृत्तीनाऽंशभी
तजांणवु। तेमाटेतेघाटवीलातांवृत्तीनाऽं
शतेवृत्तीमाहीसमाय। येजप्रकारेकर्तस्वराज
करुणेशकैवलपणपोतानीऽंशवृत्तीनेसंक
ल्पेऽनंतबुंदाडनीऽप्रायलेऽनेवीश्वचराचर
उतपंन्तकरुछे। हावेजंमऽप्रापणीऽंशवृत्तीना
संकल्पनाघाटवीलातांऽंशवृत्तीनाऽंशजे
घाटांमेहुतातेपाशाऽंशवृत्तीमेमलीनेऽप्राप
णाऽपनीजकर्तानाऽंशमेमलेछे। तेप्रका
रेसकर्तस्वराजकरुणेशकैवलनीऽंशवृत्ती
नासंकल्पनाघाटनाऽंशतेपाशानीजकर्ताने
वीशेकुराप्रकारेसमाय। हावेतेकहीयेछीयेजे
ऽप्रापणाऽंशवृत्तीनासंकल्पनीवेगसमतांघा
टवीलाय। ताहारेतेघाटांताऽंशऽंशवृत्तीमेम

स्त्रीने आपणो वीषे आवेछे ॥ ते प्रकारे नीज करता
ती अंशवृत्तीने संकल्पे अनंत अंशने अनंत
घाट उपजेछे ॥ ते जांहां सुधी नीज करता ना अं
शवृत्तीना संकल्पने वेगपी होचे तांहां सुधी
थुल सुस्मकारण माहाकारण ते परमकार
ण ती देहने कर्त्तीना अंश कर्त्ती थकी भीतर हेने स
र्वे अंश पोतानां कर्म करे लां भुक्त मांन कसाज
जायछे ॥ जे उ संम करे तो उ तंम भुगते ॥ अने म
ध्यम करे तो मध्यम भुक्ते ॥ अने हाविते नीज कर
ता ती अंशवृत्तीना संकल्पने वेगते कांहां सुधी
पी होचे अने अंश अंशनां कर्म भूत्पा करे ॥ हा वि
ते कही ये छी ये जे ॥ उभये सतने अळा सी जुगे ए
क मनुष्याय ॥ अने एहेवा मनु चतुर्दशे वीरंची नी
एक दीव शाय ॥ एहेवा वीरंची से हे स्त्रियाय ता
हारे वीसुनी घटी काथाय ॥ अने एहेवा वीसु से हे
स्त्र चली जायता हारे सीवनी रंच कही जे ॥ एहेवा
शीव हजार चली जायतारे ईश्वरनी नीम सक
ही जे ॥ एहेवा ईश्वर से हे स्त्र जायता हारे सकीश
रागार सजी जे ॥ एहेवी सकी से हे स्त्र चली जाय
ता हारे एक कल्प कही जे ॥ एहेवा कल्प से हे स्त्र च
ली जायता हारे ती रंजनकी नीम सकहावे ॥ ते

नीमस्य परमांशो नीरंजनसतवरसरहीनेलीन
पांमे ॥ ताहारेनीजकरतानीअंशवृतीनासंक
ल्पनोवेगलीनपांमेताहारेसर्वअंशनापरमका
रणदेहलीनपांमे ॥ तारपीछेतेसर्वअंशकर्तनी
अंशवृतीमेमलीजेनेनीजकेवलकरतानेवीषे
अंशवृतीनेसंघेलीनपांमीनेएकअपंडाकार
अद्वैतकेवलरूपजथेरहे ॥ ताहारेकोईपेतीवादी
ज्ञानीएमकेहेशेजेकोईयापीनेअणयापीध
र्मिनेअधरमी ॥ अनेवलीभजनीनेअणभज
नीएसर्वेइतोएकसमेकर्तानेवीषेमेलापयाय
ताहारेभजनसमरणनेसुक्रीतदुक्रीतनाफ
लनोअदकारशोरहो ॥ हावेतेकहीयेछीयेजे
सर्वअंशनापरमकारणदेहनोआरबलक
सांतकालपोचतासुधी ॥ सर्वअंशपोतपोताना
सुक्रीतदुक्रीतसुक्रमानकरीनेसर्वेइतीम
लाथइरेहेछे ॥ अनेनीजकर्तनीअंशवृतीनेक्री
यावृतीनासंकल्पनावेगनोअंतपणताहारेज
आवीरेहेछे ॥ हावेतेअंशनापंचदेहमेकीयाकी
यादेहसुधीकीयाकीयासुक्रीतदुक्रीतथाय
नेतेसुक्रमानकरवांपडेछे ॥ हावेतेकहीयेछी
येजे ॥ पथंमसुखदेहेकरीनेतेप्रगटक्रीयमाण

सुक्रीत इक्रीतथाय ॥ अने सुख्य देहे तो मंन वंछी
तसुक्रीत इक्रीतथाय ॥ अने कारणा देहे तो अहं
कारधामे सुक्रीत इक्रीतथाय ॥ अने माहाका
रणा देहे तो सुवृती कुवृती ये सुक्रीत इक्रीतथा
य ॥ अने ते हे ना फले ईषण चार देह पोचता सु
धी सुकमान करी रे देवाय ॥ हावे तारपी छे प
रमकारणा देहे ते सुक्रीत इक्रीत रहीत नीरा
लंबनी रलेप कर्ताना अंशने लपती थको अं
शवत अंशना आभूषण वान रहे ॥ अने हावे ते
अंश परमकारणा देहे से हेवत मान कुण भोमका
ने वीषे परमकारणा देह पोचता सुधी करता थो
भी नरे हे छे ॥ हावे ते कही ये छी ये जे नीरंजन रूपी
नुरनी भूमी का परम अंश ते भरी थकी ते हे ते
वीषे कर्ताना सर्वे ई अंश परमकारणा देह से हे
वत मान रहीने ॥ असंख कल्प सुधी परम आ
नंद सुख लीया करे ॥ ते परम आनंद ते परम प्रवी
गत अंश तना भोजन नीत्रपती वत सदाय का
ले रे देवाय ॥ ते असंख परम सुखनो स्वाद ते प
रमकारणा देहे करीने ते भोम कामे जईये तारे
जाणीये ॥ ते आंहां मलीन देहने वीशे मलीन वा
णीये सुमही माकही सुकुते भोमका ने वीषे ज

सीताहारेजजांणशो॥ तेएहेवुसुखकांहांसुधी
मांणीनेनीजकतीनेवीषेजवाय॥ हावेतेकही
चेष्टीयेजेजांहांसुधीनीरंजतनोपारव्यरेहे
तांहांसुधीतेसुखनेसरवेइअंशभोगवे॥ अ
नितारपीछेकरतातीअंशवृतीनीसाथेसर्व
अंशनीजकरतानेवीखेजईमलेएप्रकारेप
णकत्तीमेसर्वअंशसाथेजपांमे॥ ताहारेभजन
स्मरणतेसुक्रतनुसुअदकुफलरहं॥ हावेतेक
हीयेष्टीयेजेभजनसुमरणतुफलतेजेचार
प्रकारनादेहनीआद्यलेईनेपरमकारणदेह
सुधीनरुएकलुसुखजसुक्तमानकराकर
अनेइक्रतनुफलतेसुलसुस्मनीआद्यलेईने
माहाकारणदेहसुधीनरुएकलुइखजसुक्त
मानकरेतेएकीसापरमकारणदेहनेवीशे
सरखुजसुखभोगवे॥ एसुक्रतइक्रतनाफल
नीफरकंदेखाई॥ तेमाटेसर्वअंशानेसारांजक
र्मआचरवां॥ तेसामाटेजेपोतानांकर्मपोताने
जसुक्तमानकरवांछे॥ तेसारुसारांकर्मकरवां
जेसर्वप्राणीतेसारुसुखसुक्तमानकरवाह
भावेछे॥ पणनरताउपरकोईनोभावतथीयते
तेसर्वईसारांकर्मकरोजेसारुसुखभोगवाते

जांहा सुधी नीज करतायी भी नर होतां हां सु
धी सुखनु सुख भोगवां करे ॥ अने जांहा सुधी
चार प्रकार ना देहर हेतां हां सुधी पण सुख भो
गवा करे ॥ अने परम कारण सरीरे तो नीरं
जनरूपी नुरती भोग कामे तो घणा क काल
सुख ना समो ह भोग बवा तु छे ज ॥ अने तारपी
छे तीज करता ना परम धामने पां मसे ॥ ताहा
रितां हां तो अगणित परम सुख तो अवधी ज छे
तेजे सुखनु वाणी ये करीने वण विकरीता सक
य ॥ ते हेवुतां हां सुख छे ॥ हावे ए प्रकारे नीज कर्ता
ना घर नीरुढी तो छे ॥ पण ते करताने ते कर्ता नी
मत लबने कोई जाणा तु नथी ॥ सामाटेजे सर गुण
उपास्य नावाला तो नीज कर्ता ना कसाथु काई
श्वरने जांणे छे ॥ पण मुल कर्ता ने नथी जांणाता ॥ अ
ने हावे नीर गुण ना जांणाता रते तो बंल प्रक
र्ता ज के हे छे ॥ साटे ते ही पण नीज कर्ता ने जांणाता
नथी ॥ सामाटेजे करता ना करत नीज जे हे ते की
मत नथी ॥ तो ते नीज कर्ता ते सुजांणी सके ॥ हावे क
र्ता ना करत जे चो राशी लक्ष प्रकार ना घाटर ची
ने ते हे ते वीषे कल पर जंत ना आरबल पोरबीने
रचा छे ॥ तेशे प्रकारे रचा छे ॥ ते कही ये छी ये जे ॥ प

यमसुक्ष्मदेहथीसहस्रघणोकारणदेहनोआ
रबलछे। अनेकारणथीसहस्रघणोमाहाका
रणनोआरबलछे। अनेमाहाकारणथीसहस्र
घणोपरमकारणदेहनोआरबलछे। एचारप्र
कारनादेहनोएप्रकारेआरबलछे। तेनीजक
रतानीक्रीयावृत्तीनेअंशवृत्तीनासंकल्पनोवे
गपोचतासुधीरहे। अनेपंचमोदेह^{५२३}सुलतेती
चारप्रकारनादेहसुक्ष्मआद्येपरमकारणए
चारदेहनाअभूषणसेहेबुतमांतअंशनेभा
डुतनीदोकांतवतरेवानोछे। तेपदार्थरूपीसु
कृतडुक्रीतताफलभुक्तमांतकरवानोछे। प
णअल्पआयुसनेपरमाणवीतोछेसामाटेजे
भाडुतनीपिहेठीतेपोतानासरीरथीवीलक्षण
छे। तेजाहारेमुकीनेजईयेताहारेजवाय। पणते
हेनुप्रमाणनही। जेकोईमुकावेतोहोयमुकीने
जवाय। अनेआपेआपपणमुकीनेजवाय। एप्र
कारेरुलेदेहनाआरबलनुपणएकसरषुप्र
माणनथी। तेमाटेयुलेदेहअप्रमाणकहीयेछी
ये। तेजेभाडुतसरषोजछे। अनेचारदेहतोकर
तारेवजरसंयेघणकआरबलनारचीनेपोता
नाअंशनेमहीप्रवेशकसाछे। सामाटेजेकोईम

तुष्यधंतवंतपोतानापुत्रनेहवेलीकरिनेआपेधे
तेहीपणपोचदशवेढीसुधीपोचेधे॥जिअलमअं
शनापुत्रनेरेहेवानीएटलाअरबलनीहवेली
करिनेवसावेधे॥अनेनीजकरतातोअनंतस
क्रीनेअनंतबुल्लांडनारचनाराधे॥तेपोतानाअं
सांनेसुअलमअरबलनातनुरुपीमेहेलक
रीनेवसाव्याधे॥जेअनंतसक्रीमानअनेअनं
तईवर्यनाकर्तातेअनेअलमअरबलनातनु
नीसारापुतानाअंसानेपोताथकीभीतकरीते
कुरामतलबसारावसावेमाटेएहेवाअलमअर
बलसारापुतानाअंसानेनधीभीतपाडा॥ते
माटेअसंषकालअरबलनातनुकरीनेजवसा
व्याधे॥हावेएप्रकारनाअमरअजरअव्यक्तबी
भूतीनादेहरचीनेपोतानाअंसानेप्रवेशकसा
धे॥तेहेवाजेदेहनीआसर्वरचनाधे॥अनेबुल्लां
नीयेतोअलमआयुसनीथुलदेहनेवीलसेमोह्य
मांत्योधे॥अनेआवीश्वचराचरनेतीभ्रांतीवत
जगणेधे॥तेकेहेनीपेटेजेकेईचक्रवृतीराजाये
कोईदीवसेकीटावधीसर्वफोजनेहस्तीघोडास
एगारीनेपोतानीरहीतनेदेश्वाडवासाराअस
वारीकाढीनेमेदानभोमकामेजईनेरेवेल्कश

वेद्ये ॥ तेपोतानुर्श्वर्यदेश्वाडेद्ये ॥ तेस्यमेकपव
तउपरवेपुरुषहतातेहेमेथीएकपुरुषेबीजापु
रुषनेपुष्टुजेहेभाईआतोसुदीसेद्ये ॥ ताहारेते
पुरुषकेहेजेयेतोतुहनेजांऊवांबलेद्ये ॥ जेएतोम
गत्रस्यानुतोयतुनेभासेद्ये ॥ पणसाचुनथी ॥ जा
हारेएहेवुकेहेतारेतोएकेहेतारापणमृगत्रस्या
नुतोईजांणवा ॥ अनेजाहारेकेहेतारामृगत्रस्या
नुतोयठरे ॥ ताहारेतोबेहमीथ्याठरा ॥ अनेजा
हारेबेहमीथ्याहोयतोमीथ्यामीथ्यानेसुभासे
एप्रकारजेवरीनेछीपनेवीषे ॥ सर्पनेरजतभासे
तेपणमीथ्याद्ये ॥ अनेतेहेताजोनारापणमीथ्या
ठरे ॥ तेमाटेमीथ्यातेमीथ्यानेशुजोवे ॥ अनेजे
आजेवरीपेलीजेवरीमेसूर्यकीमदेषसे ॥ अने
आछीपपेलीछीपमेरजतकीमजोईसकसे
वलीजोएहेवुकेहेसोजेएतोसाक्षीतेदरशेद्ये ॥
ताहारेतमाराकह्यामेतोसाक्षीएकजद्ये ॥ एहे
वाएकमेवसाक्षीनियोतानाकसाधीनानुमी
थ्याभासमांतथयुतोतेसाक्षीपणअज्ञानी
ठरो ॥ अनेजाहारेसाक्षीअज्ञानीठरे ॥ ताहा
रेतेसाक्षीनेबीजोकुणद्येतेतेहेनुमीथ्याभाष
णमटाडशेबीधकरोने ॥ तेमाटेएप्रकारेजोतां

तोतमारुबोलवुजमीथ्याछे। पणनीजकरता
तोसतछे॥ अनेतेहेनाकरतपणजांहांसुधी
रेहेतांहांसुधीसत्वाजछे॥ अनेएसर्वकरतने
अवधीकालेकश्मिलीनपांमे॥ तोहोएपणसु
तछे॥ जेसतछेताहारेसतमेसमायछे॥ अने
हमणेपणसतजछे॥ पणसुलदेहनेवीलेपांमे
तमेअसतकोहोछे॥ माटेतमनेनीजकतीनी
अनेकर्त्तानाकरतनीजाणजनथी॥ तेकेहेना
सररवीतमारीसमजछे॥ जेएकस्येसलीआ
गलओलीयाहुतातेमणेकोईजोसीनेपुछुजे
माहारुमृत्युक्याहारेथे॥ ताहारेतेजोसीये
हास्यकरुजेभुखेपेटेकाचासुतरनोतारबांधी
नेउपवासीपेटेत्रपतयतासुधीराबडीपीजेते
राबडीपीतांसुतरनोतारतुटीजायताहारे
ताहारुमृत्युजांणजे॥ पछेतेणेतेप्रकारेकसु
ताहारेतेतेहेनापेटउपरनोतारदुटीगछे॥ पो
तानुमृत्युमातीनेपोतेजमीनमेजईनेगडा
या॥ माटेसुतारतुटेमरीगयाछे॥ अनेसुपाष्ठा
नहीउठेएप्रकारेसुलदेहपणकाचासुतरना
तारवतजछे॥ तेहेनेवीषरायेतमेपंचभूतना
पंचभागपंचमाहाभूतमेसेलवीने॥ अनेछेग

चैतनने चैतनमे मेलवीने एकता करीने मोक्ष
मांनोष्टो माटे तमारी गती पणसे खसलीना
करतां अदकी तथी ॥ अने कर्त्ताना अकलीत
करतनी गती पण नथी जांणता ॥ तेणे करीने
तमारुमुदारही तसु सकज्ञानछे ॥ जे जे हेने अ
वण कर्त्ता सर्वे ई जीव कर्मवही तथई जाय ॥ जे भ
जन स्मरणते गुरु गोवी दूड परथी पण आस्ता
उखडी जाय ॥ अने कर्त्ताना स्वरूपने पण पांमे
नही ॥ अने उतस कर्मनो अभावयाय ॥ अने स
धम कर्मती सरीर तेवी षेयया जजाय ॥ तेणे क
रीने जीवनी च जोतीने पां मत्ता जाय ॥ जे उंच
कर्मने अभावे उंचकी मथवाय ॥ माटे तमारु
ज्ञानते कर्त्ताय कीवी मुखयवानुजछे ॥ जे उ
संम कर मनो अभाव करावे ॥ अने एकले सु
लदेह छुटे मोक्ष मांनोष्टो ॥ पण सुल छुटे ज मोक्ष
नवयाय ॥ अने वलीके हे शो जे अमेतो सुक्ष्म
ये परमकारण देह समेतने ज्ञाने एकदं मना
श करीने मोक्ष पांमी ये छीये ॥ एहे वुजोके हे शो
तोको हो कुण ज्ञाने करीने नाश पमाडोछे ॥ जे
पथ मथुले देह जे हेवो अवधीये नाश पांमे छे ॥ ते
प्रकारे सुक्ष्म देहने तमो कुण ज्ञानने अवधीये

करीने नाश करे छे ॥ अने तारपी छे कारण
देहने कुण ज्ञाने करीने नाश करे छे ॥ अने ता
उपरान्त माहा कारण देह मो कुण ज्ञाने करीने
नाश करे छे अने कर्त्ता ना अशानो अंगीकृत
जे छे लो परम कारण देह जे ते हेनो कुण ज्ञाने क
रीने नाश पमा डो छे ॥ हावे जे प्रकारे जे देहने
जे ज्ञाने नाश थायते ज्ञान करी देखाडो ॥ जे रू
ख देह तो अवधी काले नाश थाय छे ॥ ते स्यो को
इजांणे छे ॥ अने सुस्पंदेह तो पंच मात्राने चतुष्ट
अंतः कर्णनो छे ॥ ते कुण प्रकारे पंच मात्रानो
नाश करे छे ॥ अने कुण प्रकारे चतुष्ट अंतः क
र्णनो नाश करे छे ॥ अने कारण देह तो जे वी भू
ती नाती त गुण उपज्या छे ॥ ते वी भूतीनो आप
णो देह पण छे ॥ अने ते हे ना तत्व पण त्रेण ज छे
जे रजो तमोने स्यात्वीक ते हे मे कुण ज्ञाने रजो
गणनो नाश करे ॥ अने कुण ज्ञाने तमो गु
णनो नाश करे ॥ अने कुण ज्ञाने सत्व गुण
नो नाश करे ॥
अने हावे माहा कारण देह ते जे वी भूतीनी प्रकृती
छे ॥ ते वी भूतीनो आपणो देह पण छे ॥ ते प्रकृती
रूपी एक मात्री कानो ज छे ॥ जे समक भावे अश

नीसत्यापायकेसर्वतत्त्वइडीयोनेअंतःकर
णनेचलायमानकरेछे॥एहेवोजेत्रेणप्रकार
नादेहनुकारणजेमाहाकारणदेह॥तेहेनुकु
णप्रकारेकरीनेनाशकरोछे॥अनेहावेपंचम
परमकारणदेहते॥जेवीभूतीनानीरंजनपुर
षछे तेजवीभूतीनोआपणोदेहपणछे॥हावे
एहेवाअचंतअवीगतदेहनेतेतमोकुणप्रका
रनेकुणज्ञानिकरीनेभांगीसकशोजेशीवसुन
कादीकनीआयलेईनेसमाधीवालायोगीसमा
धीयेकरीनेतेदेहनेपणवनीपरसकरीनेपाछा
युलदेहमेआवेछे॥तोतेयुलदेहपणघणकका
लपोचेछे॥एट्योतोतेदेहनापरसनेपुतापछे
तोतमेतेदेहनेकीमभांगीसकशोअनेभांग
शोतोकांहांथीतुमनेतोतेदेहनीगतीयेईनथी
सामाटेजोगतीहोयतोभांगानीवातेईनाक
रोजेदीव्यदेहमाहाकारणनेपरमकारणकल्प
रजंतआरबलनानीजकर्तानाकसाथकाजेदे
हतेहेनीतुमनेसामाटेगतीनथीजेनीजकरता
नेजनथीजाणतातोकरवनेसुजांणो॥तेमाटेत
मेअकलवीभूतीनाचतुरदेहनथीजाणता॥
माटेसमेअणजांणांभांग्यानीवातकरोछे॥पण

उंडीवीचारकरतानामतलबनोतुमनेमालम
तथी॥अनेजेज्ञानेभागत्यागकरीतेमुक्तपणमं
नुछे॥तेतोनीजकर्तानाअंशनीसत्रायेअंतस
क्रणतोधरमछे॥तेअंतसक्रणतोसुक्ष्मदेहने
तासकर्तानाशथाय॥अनेअंतसक्रणतोता
सथतांतोससोपतीथाय॥ताहारेतांहंतमारु
भागत्यागलक्षणानुसुज्ञानपोचेंछे॥जेत्रैणप्रका
रतादेहनेनाशकरशो॥माटेतमेअंतररचताती
गतीतथीजांणताबलीकेदेशोजेअंतःकर्ताना
सथतांससोपतीथायछे॥ताहारेकेईदेहनीस्म
तीतथीरेहतीतेजप्रकारेसर्वदेहनास्तीजांण
तेमोक्षमंनोछे॥एहेवुजोकेदेशोतोससोपती
करतानाअंशतेपदार्थनाद्रष्टपणानातपतीती
शांतीगतीछे॥तेशांतीगतीनीतसीतेअवधी
काले॥पाणुस्वीकाशदृष्टीयेजाग्रतथुवायता॥स
वेईदेहपाछातीमनातीमजछे॥तेमाटेससोप
अवस्थायेकोईदेहनापरीणामनाशनथी॥बली
कोईपुरुषहबेलीनीबारीयेबेगोथकोजंसकोई
राजानीलापोफोजजातीदेखीतेपोतानानेअमु
दीनेजोतांफोजनादीसेअनेपोतानामोवंतने
पोतानाशरीरनेपणानादेखेतेआंखमुदीने

एहेणेनादीबुमाटेसुराजानीफोजनेपोतानुश
रीरनेभोवंतसुनास्तीथयुछे॥जोआंश्यखोली
नेजुवेतोतीमनुतीमसर्वदेखाय॥एप्रकारेनी
जकरतानाअंशनीदृष्टीअंतः कर्णउपरस्वांती
रूपेअभावधरेछे॥ताहारेतेलोहोचंबुकनीत्याये
अंतः कर्णजडतापांमेछे॥तेअंतः कर्णजडता
पांमेससोपतीथायछे॥परपाछीअंशनीदृष्टी
अंतः कर्णउपरभावधरेतोसर्वअंतः कर्णचेत
नथयेजागतफुरेतोएकेइविस्तुतीनास्तीनथी
नेसर्वेइछेतमनीसमदेखायछे॥वलीतमेएहे
बुकेशोजेकर्तानाअंसनीदृष्टीनेअभावेअंतः
कर्णजडतानेपांमेछे॥तीतेप्रकारेअमेसर्वेइदे
हउपरअभावधरीशु॥ताहारेसर्वेइदेहजडव
तनास्तीजेहेवाजछे॥एहेबुजोकेहेसोताकशी
नाअंशनेतोएकेइदेहअलषांमणोजनथी॥ते
कीमजाणीयेजेकोईसहकारेपोतानापुत्रने
पंचमालनीहवेलीकरीनेवसावेतोतेपुत्रने
हवेलीनापंचेइमालमेएकेइमालसुअलषांम
णोशागोछेजेनथीलागतो॥तेप्रकारेकरताना
अंशनेपणकरतानीकरेलीपंचदेहनीहवे
लीअलषांमणीनथी॥तेवलीकीमजाणीयेजे

छेलो रूख देह तु छे ॥ परा परमहंसनी आये लेई
ने तेही कोईने अलषां मरणे नथी लागतो ॥ अनेजे
कदाची कने लागतो होय तो मोटा मोटा परमहं
ससी वसुन कादी कनव योगीनी आये लेईने
शरीरनी तुष्टी पुष्टी करीने घणाक काल राषीकी
मरे हे छे ॥ अने ते कर्त्री तो पेलाचतुर देह घणाक
उमदा छे ॥ ते अलषां मरणे की मलागे ॥ अने वलीके
हे सोजे अमे तो ज्ञान पांमीने अलषां मरणे करी शु
ए हे बुजो के हे शो तो शी वसुन कादी कना मतने
अभाव गर शे ॥ अने वली तमारे अभावे ने तमारे
ज्ञाने ए देह भागी ए हे वानथी ॥ सामाटे जे तमे तो प
दारथाना अल्प ज्ञे छे ॥ जे अने कबी जा सर्व पदा
र्थानी गती नथी जांणता सामाटे जे पोताना अंगी
क्रत पदार्थाने नथी जांणता ॥ तो परपदार्थने सुजां
णे हावे जे अंगी क्रत के हे तां जे पथ मथुल देहे ते हे
ने वीखे कोई बुधी उषं तथा य छे ॥ ते हे नी पणत म
ने मालम नथी पडती ॥ अने वली तमारे भाग्या
गलक्षणाने ज्ञाने ने तमारे अभावे रूख देहनी व
धी नथी मटी सकती ॥ तो रूख देहनी गती पण
तमारा हाय मे नथी ॥ अने तेथी सुख देह तो हजा
रो घणे वजर मयेने आरबल वाली छे ॥ तो तां हांत

मार्कसुचालीसके॥ अनेवलीतेकर्तातोकारण
देहेसहेस्त्रघणोवजरमयेनेआरबलवालोछे॥ तां
हांतमाशाभावतुनेतमाशाज्ञानतुसुचालेछे
जेतमेतेदेहनेनाश करीसकशे॥ अनेवलीतार
पणीतेकर्त्रीमाहाकारणदेहतोसहेस्त्रघणोवज
रमयेनेआरबलवालोछे॥ तांहांतोतमारीगतीये
नथीतोतेदेहनेतमोभांगीसुसकसो॥ अनेहा
वेवलीतेकर्त्रीछेहेलोपरमकारणदेहतोसहेस्त्र
घणोवजरमयेनेआरबलवालोछेजेकर्त्रीनाश
शनीनीकटथकोरहोछे॥ तेहेतितोआदीनारा
यणमलतांपेहेलीबुद्धादीकनेगमनुती॥ तोतु
मनेगमकांहांथीहोय॥ एप्रकारेतमनेतोपंचदे
हतुअत्यज्ञेपरुछे॥ तेकर्त्रीनेतोअतंतबुद्धांडतु
नेअंससेहेवतमांतसर्वतत्वतुसर्वज्ञपरुछे॥ ते
सर्वज्ञकर्त्रीनाकसाथकापंचेईदेहतेतमेअत्य
ज्ञेनेतमारिअत्यज्ञज्ञानेकीसभांगीसकसो॥ ते
मादेतमेकर्तीनेपरुनथीजाणता॥ अनेकर्त्रीनी
माहानवीभूतीनाकरततेहेनेपरुनथीलेहेता
हावेएप्रकारेहंमेकर्त्रीअनेकर्त्रीनाक्रतनांवीशेष
णनेन्यायदेश्वाड्या॥ तेप्रकारेजोतांतोतमार्कबोल
वुज्ञानतेजेप्रकारेसोह्यमांतीछे॥ तेसर्वेईमीथ्या

जद्ये ॥ तेसामाटेजेनीजकर्तानीमतलवनासुदाते
न्यावतमाराज्ञानमेतेतमारामोक्षसांत्यासेना
आव्यो ॥ तेसाटेतमारीबोधनेतमारुज्ञानतेक
र्तानासंसांनेकर्त्तायकीवीमुखकरवानुजद्ये
तेकीमजाणीयेजेएहेवावहीतज्ञाननेसुणीने
गुरुसंतनेसुभकर्मउपरथीअंतरअभावथे
जायथे ॥ अनेअसुभकर्मदेहनातेतोथयांजाय
सामाटेजेएहेवुवहीतज्ञानसांभलीनेकेहेशेजे
आपणेकांहांसरवनेअवतरवुद्ये ॥ एहेवुजांणी
नेउतमकर्मनीत्यागथायजेआपणेकांहांपां
सवुद्ये ॥ तेसाटेउत्पमकर्मनेअभावेमध्यमकर्म
नेफलेनीचजोनीप्राप्तीथाय ॥ तेनीचजोनीप्राप्ती
थयायकीबुधीनोनाशयतीजाय ॥ अनेबुधी
नाशयकीकर्त्ताथीघणोकवीयोगथयांजाय ॥ ए
प्रकारेतमारुज्ञानतोजीवनांप्रकारजकरवा
नुजद्ये ॥ साटेजोतमारेजीवनांकल्याणजकरवां
होयतोगुरुसंतसुभकर्मनेकर्त्तानीरुपासना
संजुकरुज्ञानहोयतेकरवां ॥ अनेवहीतज्ञानेती
घणाकजीवअधोगतीनेजाय ॥ अनेकर्त्तानाक
वीपणानामाहातमनेईजांणेनहीजेअहोकर्त्ता
नेआपणीआरुसीरचनाकरीद्ये ॥ एहेवादीव्य

कर्त्तृनी ईने कर्त्तृनि मोटा करी नथी जांणता ॥ जे
अल्प ज्ये ते अहं बुंसा स्मी के हे छे ॥ जे कर्त्ता ना क
रत ती ये माल मनथी तो करता ना सर भर क
री ते की म बो ले छे ॥ अरे ओ अल्प जे अहे बु बो लता
तु ते ला जे ई नथी आवती ॥ ते माटे ए हे बो अ गा ध
घती बु क सी सक र वो हो य तो कर्त्ती सं म धी ज्ञान
वैरा ग ते भ क्ती आ रा ध त करी ॥ अं महा वे ज्ञान
ते जे पंच दे ह ते वी षे आ प ए उ आ प जां ण वु ॥ अ ते
कर्त्ता ना करत से हे वृ त मां त कर्त्ता नि जां ण वा ॥
अ ते वैरा ग के हे तां जे प दार्थ वी शे थी वृ ती ले ई
ने एक कर्त्ती मे ज रा ख वी ॥ अ ते भ क्ती के हे तां ते
कर्त्ता नि भ ज न स्म र ण ते उ पा स ना रा ख वी ॥ हा
वे ज्ञान तुरु प ते आ प ए उ आ प ते कर्त्ता ना क र्त से
हे वृ त मां त कर्त्ता नि जां ण वा ॥ अ ते वैरा ग तुरु प
ते जे स क ल प दार्थ ना वी शे उ प र थी दृ ष्टी व छो डी
ने ती ज क र ता ते वी षे रा ष वी ॥ अ ते प दार्थ नि
वी शे तो दे ह र वा ध म जे ट ली ज व ती रा ष वी ॥
अ ते अ ती वी शे श वृ ती ते क र्त्ता मि ज रा ख वी ॥ ए
प कारे भ क्ती तुरु प ते जे भ ज न स्म र ण ते उ पा
स ना ॥ ते कु ण प कारे भ ज न स्म र ण ते कु ण प
कारे उ पा स ना करी ये ह व ते क ही ये छे य जे उ

पासनातेजेनीजकर्त्तानाकरतनीमहदताजे
इनेअंतरनेवीषेअथाहपणुमांतीनेगदगद
कंअथइजवुजेअथाहपणुकेहेतांतेजेथावरजं
गमादीकनीआद्यलेइनेचोराशीलक्षप्रकार
नाबीजगरचीने॥अकेकाबीजगनेवीषेकल्प
कल्पपरजंतसुधीनीकल्मांजाय॥एटलासंचए
कएकनेवीषेपोषीनेकरतारेलागलीश्रीए
कदंमकरीछे॥जेफरीकोइनेकरवीपडेनहीते
कर्त्तानाअंशबुजीतनसाबीबांनाघाटजएप्र
कारेरचाछे॥पणतारपीछेपोतानाअंशतेवीबां
नेवीषेपेरककरेताहारेतेवीबांमांथीअंतंत
अंतंतनीकल्मांजाय॥तेकेहेनीपेटेजेकोइको
गरनेवीषेअनेकरकमभरीहोयतोहोयआ
पोआपरकमनीकलेनही॥अनेतेहेनेवीषे
कोइआदमीपेशीनेनीकालेतोनीकसेएप्र
कारेसर्वनाबीजगरूपीयामवनेवीषेकरता
रेघणांकबीबांभरीराख्यांछे॥पणकरताना
अंशरूपीयाआदमीजेबीजगमेप्रवेशकरेती
अनेकघाटनीकल्मांजाय॥अनेजेप्रकारेनवा
नवाघाटप्रवेशथुताजाय॥तेप्रकारेकर्त्तानाअं
शपणपोतानासुकृतडुकृतप्रमाणेतेहेमे

प्रवेशकरता जाय ॥ ए प्रकार मो अनुभव जोतां
कर्ताची ना बीजा आं न देव तु सु करे लुछे ॥ ए
प्रकारे कर्ता अहे तछे ॥ जे ती ज कर्त्ती बी ना बी
जो को ई कर्ता जनथी ॥ ते सामाटे जे कर्ता ना क
साथ का ज सर्वे ई धी स्तार पां मा जाय छे ॥ ए प्रका
रे अ संख वी भूती नार च नार एक कर्त्ता जि छे ॥
ते वी भूती ना डा हा पण अनु अथा ह पण जो ई ते अ
स्तुती करवी ॥ जे अ हे कर्ता त मारो को ई पार पां
मे त ही तो म्हारी अत्य मती ये त मो ते सु जां ए
हा व ए प्रकार ती तारी प ना कर्त्ता जां ए ति ते अ हे
नी स ची त वं न कर वुं ॥ ते ची त वं न रूपी चं द न
जां ए वु ॥ अ ने तार पी छे ते कर्त्ता नु ध्यां न कर वु
ते पं चा य ण धु प जां ए वु ॥ अ ने तार पी छे ते क र ता
ने वी षे अ नंत आ र त प णे रे हे वु ते आ र ती जां ए
वी ॥ अ ने तार पी छे क र्ता ना क र त ना वी शेष ण जो
ई ने अ हे धं न त मारो डा हा प ण व वे क ने च तु रे तु
अथा ह प ण ते सु क ह ॥ ए हे वा अ नंत उ प मे नु अ भी
से स प ण क र्ता ने आ री प ण करी ये ॥ ते क र्ता ने अ
नु प आ भू क्ष ण जा ए वा अ ने क र्ता ने वी से क र्ता
ना अ नंत प ण ना अनु भ व नु ज्ञा त उ चार ण करी
ने अ स्त व न करी ये ॥ ते क र्ता ने अंगी क र त अ लं का

रघरेणुजांणवु॥ हावेतेकर्तानाअनंतपणानाअ
नुभवतो उचारतेकुणप्रकारेथायतेकीमजा
णीये॥ हावेतेकहीयेछीयेजे॥ करतानाकरेखा
जडपदार्थानुदृष्टांतदेईतेबोलीये॥ तेजडपदा
र्थानुदृष्टांततेजेपारसनाद्वनाअंतनुजेहेवु
वर्णवु॥ अनेचंत्यामणीनाचीतवननाअंतनु
जेहेवुवर्णवु॥ अनेसर्ववीजगतापरभापणाना
अंतनुजेहेवुवर्णवु॥ तेजप्रकारेकर्तानाअनं
तपणानाअनुभवनुवर्णवुजांणवु॥ पणएच
तुरदृष्टांततोकर्तानाकसाथकापदार्थानुअ
सज्ञेएकएकदेशीछे॥ अनेकरतानाअंशय
कीयेजसफुरे॥ तीकरतोएकएकरकंमेजडना
जडजरहे॥ अनेकर्तानोचैतंननेजेहेनुईखर्य
सर्वदेशीछे॥ अनेहावेएहेवाजडपदार्थतेकर्त
रेसास्यारुकसाहशे॥ तेकहीयेछीयेजेपोता
नाअंसांनेआरख्खोलवानेनेमोजकरवासा
रुकसाछे॥ हावेतेमोजकरवानुतोजणायछे॥
पणआरख्खोलवानुतेकीमजांणीये॥ तेकही
येछीयेजेअंशांतेआरख्खडवाडवानुतेजेजेना
करेलापदार्थानीवीभूतीनोजोतांअंतनथी
आवते॥ तोतेहेनाकरतातेअहोकेहेवाकहेशे

अने अरे प्रापण तो ते हे ना करे लापदार्थानी
वीभुती नोजोतां अंत नथी आवतो । ते ते हे ना
करता ते अहो के हे वा कहणे । अने अरे प्रापण
तो ते हे ना करे लापदार्थानी उपासना मे स्वांती
पांमी ते ते हे ने तो भुली जग या छी ये ता हारे ए हे
बु उपजे जे अरे हाय हाय त्रा हे त्रा हे वां न । ते कर्ता
ने प्रापण जां ए ता जनथी । ए बु अंतर मे उपजा
वी ते ते ना कर्त्ता ते ओ लखावे । ए हे वा सत गुरु
नी खोज करवा लागे । ए प्रकारे पोताना अंशानी
आंख्य खोला वी ते कर्त्तारे करताने ओ लषवा
सारुते पदार्थ क साधे । हावे ते पदार्थानी वीभुती
ना अंत तु अंत तपण जो ई ते ते प्रमाणे ते हे वा क
र्ता ते हे वा सत गुरु की ओ लखी ते अलोकी क
अंत ते प्रम उपजा वी ते । रोम रोम र गर ग ते वी
ये चक चुरथे ते अमी रुंधत कं वेथ को अस्तवं त
करे ते करताने कंठे अमी त सुकरं द कु श म नी मा
ला जां ए वी । हावे ए प्रकार ना आ भुक्षण कर्त्ता
प्रमाणे कर्त्ता ते धरा वे ला जो तां मो ह उपजा वी
ते सर्व अंगे समर्पण थ ई ने रे हे बु । ते अंत त वी
शे श मो ह ना अवधी सुधी तदा का रथे र ही ये
अने पाछु समर समी हे सचेत नथे ते समर ए

करवालागवु ॥ हावेसमरसमोहतेजेअतीस्ये
धुमेअचेतनपणथयुतुतेपाणुसावधानसचेतं
नथेनेकर्तानासुखतुसमोहनकरवालागे
अनेहावेसमरणतेजेअनामीअथाहपणा
नाकरतातुकेईरीतेथाय ॥ अनेकर्तानेअंगी
क्रतलागेतेकीमजाणीये ॥ हावेतेकहीयेछीयेजे
अनंतबुंसांडनेअनंतवीस्तारअणथीतेप्रक
तीपुरुषनीआद्यलेईनेकर्तिसमेतसर्वेईने
वीषेउभयेजहंगरहाछे ॥ नेत्रीजुहंगजन्थीते
हेमेअनंतबुंसांडनेप्रकतीपुरुषनीआद्यलेई
तेसर्ववीस्तारतेवीषेमलीनेएकजहंगरहुछे
तेअत्यज्ञेसर्वअंसांतुहंगजाणवु ॥ अनेवीजुसर्व
ज्ञेमाहाद्यहंगतेजेनीजकर्तानेवीषेरहुछे ॥ तोने
हेणेहंगेकरीनेअनंतबुंसांडनेअनंतघाटसरही
नाअचानकउपजावेछे ॥ अनेआपणेअत्यज्ञ
हंगेतोकरतानाकरेलासुक्ष्मकार्येजिवरताय
छेपणआपणअत्यज्ञहंगेअचानकनवापदाथ
तनीपजे ॥ अनेकरतानासर्वज्ञेमाहादहंगना
करेलापदाथनेवीषेतोआपणेअत्यज्ञहंगेव
र्तमानकसाजाय ॥ पणनवातथाय ॥ तेकेहेनीये
रेजेजंमसुरजकांतीयेसुरजथकीअज्ञीउत्पन्न

थायछे॥ तेसुरजनोअंशजांणवो॥ पणसुरजनजे
दलीदाहशक्तीअसीतेवीषेनथीआवतीअनेव
तमानपणसुरजनीकीर्णनाजलनीपोसुणक
रेलीवनस्पतीतेहेमताकाएतेवीषेजकरेछे॥ प
णकर्तानाकरेखाबीजगतेहेतेजलसीचीनेनवो
काएउपजावीनेभक्षणनवथायतेसामाटेजेसु
रजनोअंशअसीतेअल्पज्ञेदाहशक्तीमानछे॥ तेरे
करीनेतेथीनवीनकाईननीपजे॥ अनेपतीनासी
चेलापदार्थीमेवतमानकसंजाय॥ हावेजेप्रकारे
सुरजनाअंसअसीतेवीषेअल्पज्ञेदाहशक्तीआ
वीछेतेजप्रकारेकरतानाअंशतेवीषेपणदाह
शक्तीरूपीहंगअल्पज्ञेजआव्युछे॥ तेमाटेतेहंगेअ
चानकतवुकांइतेनीपजे॥ अनेकर्तानासर्वज्ञहंगे
नाकरेलापदार्थीतेवीषेतोआपणअल्पज्ञेहंगव
तमानकरंजाय॥ हावेतेअल्पज्ञहंगतेकांहंसुधी
जाणीये॥ हावेतेकहीयेछीयेजेअल्पज्ञअकर्तीहं
गतेथावरजंगमकीटपतंगमनुष्यदेवतीआद्यते
इनेवंसावीसुमाहेश्वरप्रकृतीपुरसलगीजांण
वु॥ पणजेप्रकारेकर्तानाअंशवीशेषसांमानछे
तेप्रकारेहंगपणसर्वनेवीषेसांमानवीशेषरुं
छेपणकर्तानिकर्तीसर्वज्ञहंगथीतोसर्वनाअल्प

ज्ञप्रकर्ताहंगजछे ॥ जेथावरजंगमकीटपतंगपु
क्रतीपुरुषनीप्राद्यलेईनेतेसर्वेईनेहंगेकर्त्ता
कसावीनातीनवीनवस्तुकोईथीअणुभरन
नीपजीसकेतेमाटेनवीनपदार्थकरवापरखेतो
सर्वनाप्रकर्तअल्पज्ञहंगसरषाजछे ॥ अनेव
लीकोईकेहेशेजेप्रक्रतीपुरुषतोअनेतप्रका
रनीवीभूतीउत्पन्नकरेछे ॥ अनेकीटपतंगशु
करीसकसे ॥ तेसर्वेईनाहंगसामानकोहोछे
हावेतेकहीयेछीयेजेप्रक्रतीपुरुषनेवीषेनी
जकर्तारेजेप्रकारेवीभूतीपोखीनेउत्पन्नकर
छे ॥ तेप्रकारेतेहेनेवीशेथीपदार्थनीकसाजाय
छे ॥ अनेकीटपतंगनेवीषेपणजेप्रकारेकर्त्तारे
वीभूतीपोखीछेतेप्रकारेतेप्रमाणेपदार्थनीक
साजायछे ॥ तोप्रक्रतीपुरुषनेहंगेतेकीटपतंग
नाहंगथीसुनवीनकस्युछे ॥ तेतेमनुहंगवीशेष
कहीए ॥ हावेतेकेहेनीपेरेजेकहीयेछीयेजेजंम
षेकोगरनेवीषेत्यारीत्यारीस्कमभरीतेजेएक
महीरानेएकमेकोडीयो ॥ तेबहुकोगरनेवीषेवे
आदमीनेकोगरनीरकमनेबाहारकाढवासा
रुमाहीप्रवेशकसातेहीरानीकोटडीवालेहीरा
नीकालीदीया ॥ अनेकोडीयोवालेकोडीयोकोवा

रमेथीनीकासीदीये॥पणकोडीयोनेहीराते
मजुरांताभरेलानथी॥अनेएणेपणनवाक
रानथी॥तेहीरानोकाठनारतेमजुरीपषेअद
कोकीमजांणीये॥जेकोडीयोनाकाठनास्थ
कीअनेवलीकोईकोईकेहेसेजेप्रकृतीपुरु
षनीआद्यलेईनेरजोतमोसावीकलगीजेठ
लादेववीशेषईश्वर्यवानथे॥तेसर्वदेवानेवी
षेकोईदेवेनेत्रथकीजपजाउत्पन्नकरीछे॥अ
नेकोईदेवेपाहुपांएनेरोमथकीजपजाउत्पन्न
करीछे॥अनेकोईदेवेकरुनासीकातेमुख्य
कीजपजाउत्पन्नकरीछे॥अनेपोतानीसजा
तीयकीवीजातीपणउत्पन्नकरीछे॥वलीउप
जवानुअरुणतमुकीनेपरथांनेउत्पन्नकराछे
एहेवुशास्त्रपुराणनेवीषेसर्वकोईकेहेछे॥तेक
रतानाकरावीनाकीमकरीसक्याहसे॥हावेते
कहीयेछीयेजेवीशेषईश्वर्यवालादेवनादेह
तेसर्वप्रकारनीवीसुतीपोषीनेअष्टीनीबुधी
पांसवा॥प्रथमनीजकत्रीरेजकसाहता॥हावे
तासीछेतेवीशेशअंशने॥तेहेनेवीषेप्रवेशक
रताहवातारेतेअंशनीसत्याथकीपुर्वेकतीना
पोषेलापदार्थनीकसीआव्या॥पणतेअंशना

हंगनापदार्थकरेलातही ॥ हावितेहेतुप्रमाणक
हीयेष्टीयेजेकोइवुह्यनाबीजगनेवीयेसाष्या
सुलफुलफलनेपत्र ॥ तेनीजकरतानापोखे
लाथकाहुता ॥ पछेतेबीजगनेजलपृथ्वीने
अंसनीसंजमथयो ॥ ताहारतेअंसनीसताप
इतेसाष्यासुलफुलनेफलबीजपत्रउदेपांमी
तेवाहारनीकसीआवेछे ॥ तेहेनेवीयेनवीन
करवापरगतुजलपृथ्वीनेअंसतुसुप्राधान्य
पणछे ॥ अनेजेतेहोतुप्राधान्यपणहोयते ॥ कं
टालाबीजनेवीशेथीकांटाकीमउदेकरेछे ॥ तेमा
टेजेबीजगनेवीयेजेप्रकारेनीजकर्तारेवीभूती
पोरवीनेउदेकराछे ॥ तेप्रकारेउदेथयांजाय ॥ प
णप्रस्वेइजडबीजगनेजडवीभूतीपोषीनेनी
जकरतारनाअंशजेघाटनेवीषेप्रवेशकरे ॥ ताहा
रेतेघाटनेचेतनकरीनेबीजाअनेकघाटकर्तरी
नापोयेलातेवाहेरतीकाले ॥ पणअंशनाप्रवेश
करावीनाआपोआपघाटथकीघाटनानीकसी
सके ॥ तेमाटेएटलुजइश्वर्यपणअंशनेवीशेर
होछे ॥ जेकर्तरीनाकरेलाजडघाटनेचेतनकरी
नेवाहेरनीकासेछे ॥ वलीकेहेसोनेबीजातीकी
मएकेनेवीशेनीपजाहशे ॥ तिहेसुदृष्टांतकहीये

धीयेजे एककोगरनेवीषेदशजातीनुअंतम
रुहोयतीएकपुरुषमाहीपेशीनेकाढेतोदशेई
प्रकारनुअंतनीकासे॥पणतेनीकालतारेए
केईकणतवीननथीकसो॥वलीकेहेशोजे
सहीनुउतपंतद्वारघोडीनेअंत्यद्वारेप्रजाउ
प्रजावताजीदेवनुकर्त्तापरखेनवीतसांमृतजं
णताहोतो॥तेहेनुदृष्टांतकहीयेधीयेतेसुणो
जेजमअष्टदशअंतनेवीषेमकेनेअंतनेमधु
गालेडोडाथायछे॥तेहेनाबीजगतीतीताहां
जउतपतद्वारछे॥पणकोईसमेकोईमकेनोछे
उमछरमेपडेछे॥ताहारेतेहेनेडोडामुकीनेच
मरीयेकरालागीछे॥माटेसुतेमकेनोछेईश्व
रथयो॥एप्रकारेएकनीजकर्त्तानाहंगवीताकी
टपतंगनेप्रकृतीपुरशतीआद्यलेईनेएसर्वेई
अंशनाहंगथकीनवीनवसुएकेईअणुभरेई
ननीपजे॥तेमाटेसर्वकरतवनाबीजगकृतीप
षेताएकनीजकर्त्तानुजहंगछे॥अनेअंतसर्वे
ईअंशानाहंगतेकर्त्तानाहंगताकरेलाकरत
वनाबीजगनेसफुर्णकरीसकेपणनवीनका
ईयेईननीपजे॥एप्रकारेकीटपतंगआद्यलेई
नेप्रकृतीपुरशालगीसर्वअंशसर्वेतेवीषेमली

नेतवी नवस्तु करवा पषेतो अल्पज्ञे अकर्तृक
जहंगरु हंछे। अने हावे वीजुमाहादहंगते सर्वज्ञे
सकृती नीजकर्त्तानु जछे। हावे उभये हंगमे
अंशांनु अल्पज्ञे अकर्तृहंगते की मजांणीये।
अने नीजकर्त्तानु सर्वज्ञे सकर्तृहंगते की मजां
णीये। हावे ते कहीये छीये जे। नवीन सरोज अ
लीहंस वेदसीरहंग बोलेते आपण अंशांनु हंग
जाणवु। ते कीटपतंगनी आद्यलेईने प्रकृती पु
रस सुधीतेपी डपी डपते भीनपण सजातीये
केईहंगजांणवु। अने हावे स्वकास सरोज अ
लीहंस ससमवेदसीरहंग बोलेते नीजकर्त्तानु
हंगजांणवु हावे ए प्रकारता उभये हंगक ह्या
जे एक अंशांनु ते एक नीजकर्त्तानु। ते हे मे आपणे
अंसांने हंगे अहं अत्वैथैने नीजकर्त्ताना हंगनु
भजन करवु। तोते स्मरण नीजकर्त्ताना सकृत
संकल्पना बीजगते अंगीकृत लागे। अने ते सकृ
तसंकल्पनु बीजगते नीजकर्त्तानु अहंपण जछे
अने ते अहंपणते कर्त्ताने वीषे एकताते
कांहां सुधी राषे छे। हावे ते कहीये छीये जे जांहां सु
धीपोताना अंशापोताना संकल्पनी रणीने वीषे
भीतर मण करेतां हां सुधी एकतारा खीरे हे छे।

तेसामाटेजेपोतानाअंशनेपालणपोसणतीह
हीराखीनेसुक्रतदुक्रतनाजोइनेफलआपवा
सारुतेअहंपणेजजोइनेअपायछे। अनेआप
णअंसांतेपणभजनस्मरणनीजकर्त्तायुकी
भीतछेये॥ तांहांसुधीजकरवु॥ अनेतांहांसुधी
कर्त्ताकर्त्तापणानेधरीरेहछे। माटेएप्रकारेकर
तानाहंगानुभजनतेकरतानेअंगीक्रतजलागे
छे॥ हविएप्रकारेतीकरतानाकर्त्तापणानुबानु
हंगजांणवु॥ हविकर्त्ताकर्त्तानेअंतरहंगेतेकुण
प्रकारेजांणीए॥ हवितेकहीयेछीयेजेकरताना
अनंतबुद्ध्याडनाअंसांतेअसंखकल्पेअवधी
कालेकर्त्ताकर्त्तानेवीषेलीनकरीते॥ पछेकर्त्ताक
र्त्तानाबाऊहंगनेसमेटीनेअंतरहंगेसस्वरु
पेजरहे॥ हवितेअंतरहंगसस्वरुपतेकीयेप्रका
रेजांणीये॥ हवितेकहीयेछीयेजेअंतरहंगसस
रुपतेसंकल्परहीतसुधसस्वरुपेजरहे अने
पोतेपोतानेजजांणे॥ जेपरनोतोसमेटकरोछे
ताहारेबाऊहंगेसुजांणवानुरहुं॥ माटेअंतरहंग
सस्वरुपेजरहे॥ वलीकोईअकर्त्तासीधांतवा
लाकेहेशेजेतमाराकर्त्तापणतेसमेयेअकर्त्ता
जरहाकेनही॥ हवितेकहीयेछीयेजेकर्त्तानाक

तपणानुवाकहंगजेहुतुतेअंतरहंगनेवीयेवी
जगरूपेथैनेरेहेछे॥पणकर्त्ताकर्त्तानेसस्वरूपे
रहेतांकर्त्ताहंगनेभूलीनथीजता॥जेपोतेआग
लकरुपेहेतुनेअनुपाधुकरबुछेतेस्मरणस्म
ताकर्त्ताअंतरमेथीवीसरजननथीयता मा
दिसदायकालकर्त्तामेकर्त्तापणुछेछेनेछेज ते
जंमकोईषेतीनाकरना राखेतीलेईरहीने
पोतानेघेरथोडाकदीवसबेशीरेहेछे पणते
खेतीनाअकर्त्ताताकेहेवाय॥बलीकोईहथीया
रबांधीस्त्रीकेहेवाताहोयते॥तेहथीयारउ
तारीनेबसेतोतेणेंकांईअस्त्रीनाकेहेवाय
बलीत्रीनुदृष्टांतेतेजकोईमजुरमजुरीकरने
रात्रीयेपोतानेघेरआवीनेवीरंमरवायतेणे
कायमजुरतांमनामंटे॥एप्रकारेनीजकर्त्ताअ
कर्त्तापणतकेहेवाय॥अनेबलीकोईमातुस्त्री
नेपांचदशबालकमोटांथेतेआरबलप्रमाणे
मरतांमरतांछेलेवारएकलीमातुस्त्रीरहेती
पणतेहेनेजलमबंरुनकेहेवाय॥तेप्रकारेअ
शीनोलेहेथयेकर्त्तातेअकर्त्तानिकेहेवाय॥मा
दिसप्रकर्त्ताताकेहेतेकेहेवाय॥जेआयअंतने
मध्यमहीकोईकालेकधुकरुपुनहोय॥अनेक

रेई नही ते हेने सकर्ता कहीये ॥ अने जो कर्ता मे
करवा पण तु वी सर्जन पण थई जाय ॥ जो फेरी
करवु होय तो सांगे थाय ॥ ते माटे ते हेने आय
सकत स्वराज करुणेश केवल कहीए ॥ हाचे रं
नीज करताना पंचवी शेषण नो अर्थ कहीये छे
येजे ॥ आद्य के हेतां तेजे प्रथं मपो ते जहुत ॥ अने
तारपे हे लु बीजु को ईनुतु ॥ ते माटे ते हेने सर्वनी
आद्य कहीये छीये ॥ ते हेनु प्रमाण तेजे जंम स्व
गाकार सुं त्यपे हे लु को ईनही हुतु ॥ पण सुं नते आ
द्य लु परु पण जाण वी लु जड ते जड जछे ॥ अने आ
द्य करता ती सजाण ने सचेत छे ॥ अने सकर्ता ते
जे अणनी आद्य लेईने वी श्व चरा चर घाटां नाते
घाटां मे रे हे नारा अं साना कर्ता पोते जछे ॥ जे प्र
थम सर्व घाटां ना बीजगता करता को ई बीजा
नुत ॥ जे सर्वना करता पोते जहुत ॥ माटे ते हेने
सकर्ता वी शेषण संभवे छे ॥ अने हावे स्वराज के
हेतां तेजे अंत तबुं लांडने अंत तदेव जीवा जो
जननी आद्य लेईने पोताना हुकं मथकी जव
त्रिछे ॥ जे आद्य अंत मध्यने चरा चरने वी शी बी
जो को ई हुकमीने अमली नथी ॥ अने वली स्वरा
ज के हेतां जे पोते पोताने स्वथकी जहुकमी छे

पणकोईतोप्रापेलोनथीमादेतेहोनेस्वराजक
हीये॥अनेहावेकरुणेशतेजेपोतेसर्वतीवांने
मोक्षप्राप्याप्रमाणेकोईतेहेनोगुणमांतीनेस
त्सुखतथीरेहेतु॥तोहोयपोतेसर्वतुपालणपो
क्षणनेसंभालकरांजायछे॥अनेवलीसर्वदे
वमेजेदेवप्रदकीविभूतीवालाछेतेअत्यज्ञेवी
भुतीनाजीवांउपरकरुणाकरेछेजेसुर्यइंद्रादी
कपवननीप्राधलेइने॥तेहीपणकरुणाया
नाहुकंसपोतेजवकशीशकसाछे॥तिसर्वकरु
णायांनाईसपोतेछे॥मादेतेहोनेकरुणेशकही
येछीये॥अनेहावेकैवल्यतेजेपोतानासंकल्पना
जेजेपदार्थकराछे॥तितेवल्यपोषीनेकराछे॥प
णपोतामेवल्यनथीजेपोतेतोवल्यरहीतछेज
तेहेनुदृष्टांतकहीयेछीयेजेजमकोईप्रस्त्रीसारे
जलमतोडीसुतरकांतेछे॥तेसुतरनेवीषेअनेक
प्रांटीयोनावल्यदेछेतेपोतानेहाथेकरीनेदेछे
पणतेहाथनेएकेईप्रांटीनोवल्यनथीपेगी॥तेज
प्रकारेनीजकतीरेपणसर्ववीश्वतेवल्यपोरवी
नेरचुछे॥पणपोतेतोवल्यरहीतजरहेछे॥वली
केहेनीपेरेजेजमकुलालचाकनेफेरवीनेअ
नेकपात्रवलघालीनेकरेछे॥पणपोतानाहा

यनेवलनथीथयो॥ तेमकर्त्तापणपोतानासं
कल्परूपीकरेकरीनेसर्ववीश्ववलभरीनेक
रेपणपोतेतोवलरहीतजरेहेछे॥ तेमाटेतेहोने
नहीवलताहारि तेहेनेकैवलकहीयेछीये॥ जेहा
वेएटलावीशेषणसेहेबुत्तमांतनामनाएकआ
द्यकरताजछे॥ माटेतेहेनेएकअद्वैतनीजक
त्ताकहीयेछीये॥ हावेअद्वैतकेहेतांतेजेप्रकृती
पुरुषनीआद्यलेईनेअणभरवस्तुनवीनक
रेएहेवाकोईबीजाकर्त्तातथी॥ तेसाभाटेजेप्र
थमनीजकरतानाकरेलासंचनापदार्थवी
स्तारथयांजायछे॥ तेमाटेकरतापषेतोएक
अद्वैतसकृतास्वराजकरुगेशकैवलजछे॥
हावेएहेवाअद्वैतएकमेवसकृतास्वराजकरु
गेशकैवलनुअरुणानधांसतेकांहांहशे॥ इति
दीतीयोतीजकर्त्तानामबीशेषणकोअंगः॥
२॥ हावेनीजकरतानुनामतेकुहुंपणकैवल
नुधांसतेकांहांहशेनेकीमजांणीये॥ अनेतेक
रतानाकरतनोवीस्तारतेकेटलाकसुधीह
शे॥ अनेपछेकरतानाकरतवीनुरेहेतेशुहेश
अनेतेहेनोअंततेकेटलाकसुधीजांणीये॥ हा
वेतेकहीयेछीयेजेपंचभुतप्रकृतीपुरुषनेषट

पारसनी आश्लेईने कर्त्तनी प्रकाशबुद्धि
नो प्रकाशजां हां लगी पो हो चेतं हां सुधी करता
ना करत नो फे लावु पण तां हां सुधी जां एवो
नेते उपरांत पछे करता ना करत वी नुरे हेते ती
ती सत्व सुन्य जरहे ॥ तेजे अवी कास सुन्य ना
तजन ही ॥ तेकां हां सुधी हशे ॥ अने होवे कर्त्तनि
शन तेजे कर्त्तना करत ना वी स्तार ना चोत वी
नी आश्लेईने ते हे नी मध्ये करता वुरण न जां
एवु ॥ अने ते मध्यां न अरुणने करता वी राज
मां न रहीने सर्व अष्टी ना अतंत वै राटवी
गारा खेछे ॥ अने जे जे हे ना जंम सुक्रीत जोईने
फल आप्यां जायछे ॥ अने पोते तो साक्षी रूप र
हीने जे जे हे नां कर्म होयते ते हे ना भुक्त मां न क
रावे अने पोताने तो सांमांन वी सेश प्रंस कर
पीछे कर्मना फल आपवा परवे अदका प्रोछा
कोई येय नथी ॥ अने वी शेश प्रंशक साछे ते ही
पण सांमांन प्रंशाने सुषपमाडवा ॥ तेनयंत
राखवाना हुकं म आपवा सा रूक साछे ॥ पण
ते वी शेष पषेई कर्त्ताने प्रीये अप्रीये नथी ॥ सा
माटे जे वी शेशक साता हारेते होने सांमांन
सांनी बरदा शराषवानु सुयुछे ॥ एटलेवाहा

सपणापखेतोवीशेशसांमांतअंशकर्त्तानेव
राबरीजछेपणसर्वअंशमहीकर्त्तानेअतीथी
येतेसर्वपदार्थानाकर्मफलसुषतोत्यागकर
ने॥एकनीजकर्त्तानुजअनीनथइनेआराध
नकरेतेजसर्वअंशकर्त्तानेवल्लभअंशछे
तेसामाटेजेअनेकप्रकारताइश्वर्यदीव्यसुखछे
डीनेनीजकर्त्तानेजसमर्पणथैरहे॥ताहारेतेक
रतानेपीयेकीमनलागे॥तेसामाटेएकअनी
नदाशवीत्रेक॥सर्वअंशकर्त्तानेसांमांतजछे
माटेअनीनदासांनेसर्वसुखतजीनेएककर्त्ता
नुजथैरेहेवु॥पछेजेअनंतबुंझांडनाकर्त्तानीजे
हेनीउपररीरुहोयतोबीजाअनेकअल्पज्ञेसुष
नेसुकरवुछे॥हावेएप्रकारेसर्वअंसांनीसंभा
लराखनाराकर्त्तानेपोतानाअनंतबुंझांडनीम
ध्येजरह्छाछे॥पणकोइवैदपुराणशास्त्रनीसाक्षी
वीनातेअनंतबुंझांडनीमध्येकर्त्तानेकीमजाए
ये॥हावेतेकहीयेछीयेजे॥जंमकोइतेजवंतमणी
नेआकाशमेअधरशषीयेतोतेहेनीप्रकाशस
घलेचोत्रपसरषोजथाय॥पछेतेचोत्रपनाप्रका
सनाअंतनेमध्येजमणीहोय॥एप्रकारेकरतानी
प्रकाशबुंझवतीनीमध्येजकर्त्तियणछे॥हावेएम

लीनुदृष्टं ततेजांणषवेअजांणनेजडएकदेशी
जकहुछे॥अनेकर्त्तातोसजांणनेसर्वदेशीछे
अनेमणीतोप्रकाशकरेपणएकलोजडवतज
रहे॥अनेकर्त्तातोपोतानोप्रकाशहोयतांहांसु
धीप्रकाशनेवीषेनवीननवीनसृष्टीकरिसके
वलीबीजुदृष्टं ततेजे॥कंदमुलनेवेलीजातीवी
नाजेदलीदीरघवस्यनाबीजगजलपृथ्वीनेजोगे
उगीतीकसीनेसफुरणथयापीछे॥साख्याना
अंतनेअधोभागेजोतांअनेमूलनाअधोभाग
नाअंतथीउरधभागेजोतां॥बेहपासानापुष्टी
पणानेअंतेतांहांबुस्यनेसफुरणकरवातुबीज
गजमहोय॥तेजप्रकारेकरताकर्त्तासफुरण
तीमध्येजांणवा॥अनेवलीसर्ववितस्यतीनेअं
त्यजातीतीआद्यलेइते॥सर्वनाबीजगनाअं
करतेबीजगतीमध्येजरेहेछे॥तेसामाटेजेबी
जगनाअंकुरतोकरतानाअंशानेरेहेवातुभो
वंनछे॥तेमाटेसर्वअंकुरबीजगनामध्येरहाछे
हावेएकरतानाअंशानेरेहेवानाभोवंनतेजे
अंकुरबीजगतीमध्येकीमरहाहसे॥हावेते
कहीयेछीयेजे॥अंसानाकर्त्तापोतानाकतनी
उपाधीनाफेलावतीमध्येरहाछे॥तेमाटेपोता

नामंसांसाकृपणबीजगतीमध्येजभोवंतर
चुंछे॥अनेअंसपणपोतानापीतातुजोइनेवी
जनीमध्येहेछे॥वलीआपणाशरीरनेवीवेद
सईड्योमेजंमरसतानेनेत्रज्ञानईड्योमे
वीसेसछे॥जेप्रकारेप्रथमरसनायेकरीनेतो
सर्वशरीरनीबीजीईड्योनेतत्वांतुपोक्षण
करेछे॥तेहीपणवत्रीशीतीपंगतीनेसुषनीबी
चेजरहीछे॥अनेवलीनेत्रेकरीनेसर्ववीश्वतु
द्रणपणथायछे॥तेमाटेनेत्रनीदृष्टीपणनेत्र
नीमध्येजरहीछे॥एप्रकारेसर्वेशरीरईड्योने
अधीपतीकतीनेअंशजेआपणुआपतेहीप
णवंसंरुंधनेवीवेसहस्रदलकमलनीबीचेज
रहछे॥अनेहावेआपणुआपतेसेहेस्रदलनी
बीचेकीमरहसुछे॥हवितेकहीयेछीयेजेसहस्र
दलकमलनेसृष्टीतानरमादाबीजगतीभो
मकाछे॥एप्रकारेयंडुपंडुप्रत्येअल्पज्ञेसुक्ष्मप
दार्थीनाबीजगजांणवा॥एमआपणुआपपण
अल्पज्ञेजछे॥माटेअल्पज्ञेअल्पज्ञबीजगतीअ
ष्टीमध्येरहसुछे॥अनेवलीहीरामांणकनीआद्य
लेईनेरतननीपजेछे॥तेहीपणयासांणनेआ
सपासरापीनेजनीपजेछे॥एप्रकारेजेजेथीअधी

कईश्वरीयेवांनछे॥तेतेपदारथांनीबीचेजरहेछे
हावेप्रथमरसनामुषनीबीचेरहीछे॥तेमाटेस
र्वदेहईडीयोपोक्षणकरेछे॥तेप्रकारेकरतापण
मध्येरह्याछे॥तेअपीनुपोक्षणकरवासारु॥अ
तेसुरतीपणनेत्रनीबीचेरहीछे॥तेसर्वपिदार्थ
कार्यनेजोवासारु॥तीमकर्तापणबीचेरहाछे
तेसर्वसृष्टीनाअंशानाकर्मधर्मनेपापपुंत्यजो
वासारु॥अनेवलीअंशकमलदलनेबीचेरहा
छे॥तेसर्वदलमेतरमादानाबीजगनेसत्याये
करीनेवृधीपमाडीनेपकवकरवासारु॥तेम
कर्तापणसर्वनीमध्येरहीनेअंततंबुलांडनेव
धीपमाडीनेपरीपकवकरवासारुरहाछे॥अ
नेवलीसर्वतातनुनेवीषेदशप्रकारतावायुमे
षणायंमवायुतेसर्वशरीरताडीयोनीमध्ये
जरह्योछे॥तेसामाटेजेसर्वदेहईडीयोपवनना
डीयोनुकारणछे॥माटेमध्येरेहेछे॥तेमकर्ता
पणसर्वसृष्टीनुकारणछेतेमध्येरेहेछे॥अनेही
रामाणकबीचेरख्याछे॥तेपोतानीक्रांतीछया
डीनेरखवासारु॥अनेजेकोईखपकरेसते
आवणछेदीनेवेशे॥अनेकरतापणमध्येरहा
छे॥तेपोतानीगतीछयाडीनेजरहाछे॥पछेजेको

ईकरतानोखपकरशेतेनीजत्यायेकरीनेअ
तीअधीकारीपणेअनीनथेनेअनीतआवुण
छेदीनेजाणशे॥तेजअंशनीजकरतानेप्रीयला
गशे॥पणकरतानेएहेवुनथीजेकोईमुनेनजां
णेतोसारु॥जेपोतेतोअंसांनेमलवासारुवाट
जोईनेजरहाछे॥पणपोतानावीशेशणसोधी
काढीनेअंशअंशनीमेलेजेमलेतोपोतेदर
सवासावधांतजछे॥हविएषुकारेएटलेदृष्टांते
करीनेकर्त्तापणकर्त्तासफुरणनीमध्येज
रहाछे॥हावेएहेवाकर्त्तासर्वनीमध्येरहायुका
सर्वअंसानारगरगनेचगचगनीजांणेछे॥ते
माटेजेजेहेनीरेहेनीकरनीप्रमाणेजोईनेमसा
रोदेवासारुनीजकर्त्तामाहावीचसणछे॥अने
कोईनासुकृतदुकृतरतीमात्रेईकर्त्तानेअजा
णतथी॥तेसामाटेजेकर्त्तातोअनंतदृष्टीमानते
अनंतअगमगतीवालाछे॥जेतेथीसुअजांणुर
हे॥माटेएषुकारनाकरताअनेकवीशेशणसे
हेवुतमानकरीनेदस्साव्याजेतेहेनोतीसेक
रीनेजोतांअंतरमेदृढथेनेपछेबीजाअनेक
शास्त्रनासीधांतअवीलोकीनेजोतांतेहेनेवी
षेएषुकारनाकरतात्यावीकनेवीशेशणसेहे

ब्रह्ममांनना बुणव्याहीयनेनालख्यामेऽप्राव्या
होयतोतेराखनेपुरांगनासीधांतपतीविना
सुसकजाणवा॥ तोतेसुसकसीधांतनेसां
भलेलांसुनफोमलेतेसांभलीयेऽनेजोकदा
चीकनेसर्वनेलीधेदेरवादेखीसांभलवुपडेतो
कर्तावीनुसीधांतअंतरमेसाचुकरीतेनाधा
लीये॥ अनेकबीजांअनेकभजनस्मरणने
साधंनकरतारहीतछे॥ तेतीपदार्थतीफल
प्राप्तीनाछे॥ परातेथकीकरतानोवीजोगना
मटे॥ नेपरमपदपणनामले॥ माटेकरतानो
वीजोगमटाडवालायकनेपरमपदपमाडवा
लायकएकपरमगुरुजछे॥ अनेपरमपदतेप
णकर्तानुधांसजछे॥ तेजाहारेकरतानेसम
जाय॥ ताहारेतेधांसमेजवाय॥ अनेवाकीतोदे
वजजननाफलसुक्तमांनकसांजायनेअही
नाअहीजरहे॥ तेमाटेप्रापणातीजकर्तानेस
खवानोरवपकरोतोपरमगुरुतेजेकर्तानापर
मवीसेसअंशजांणवा॥ एप्रकारिकर्तानुधाम
नेतबुलांडनेमध्येजांणवु॥ इतीश्रीसकर्ताधाम
पणनिप्रकरणामत्रीजोसंपुगी॥ हावेवलीकोईके
हसेजेएतोप्राकृतवांगीनुसुप्रमाणछे॥ माटे

क्रणदेववाणीवीनाकीममांनीसकाय ॥ गेह
जोकोहोतोसंभलोतेप्राकृततेजेपर्यवाणी
नीश्रेष्टेपरावाणीजाणवीतेपरावाणीतुक्र
ततेप्राकृतजाणवु ॥ अतेव्याक्रणतेथकीविते
पुसवथयातीकरणतुजाणवु ॥ तेषेवीदियरी
नेवीयेजाणवु ॥ तिस्यासाहेजेपुथमवायकतेप
वाणीथकीप्राकृततेजवोलेष्टे ॥ तेषरावाणी
थकीप्राकृततेकीमजाणीथिहावितेकहीयेथी
येजेप्राकृततेपरातुक्रतेतेवैखरीजीन्यायेन
बोलाय ॥ अतेव्याक्रणतेजीन्याहोवतातुका
नेनासायेवायुतुरुंधनकरीतेवायुतीकीर
णेषसवकरातुव्याकरजाणवु ॥ तेजमयासत
तरणतेघासतुकीएवितघासनैष्टेवटजरहे
ष्टे ॥ तीमवायुतुष्टेवटतेवैखरीतेथकीकीरण
नीकसेतेसाटेव्याक्रणतेवैखरीवाणीयेजाण
वु ॥ अतेप्राकृततोपराथकीउत्पनयेतेवैख
रीवाणीनाव्याक्रणथकीतुनकीमजाणीए ॥ ते
साटेप्राकृततेव्याक्रणतुवीजगजाणवु ॥ अतेप
रावाणीतेसुलप्रणयंमजाणवी ॥ तेषणयंसरु
पीपरातुक्रततेप्राकृतजाणवु ॥ हावेप्रणयंस
रुपीपरातुक्रततेप्राकृतकीमजाणीये ॥ हावते

कहीयेष्टीयेजे ॥ प्राकृततेजेजभ्याहोवनामरो
दकसावीनाएकलेपएवेजउचारणथायतेप्रा
कृतजांणवु ॥ तेअणसमऊणाबालकनुबोल
वुतेबीजगरूपेमुलप्राकृतजांणवु ॥ अनेतारपी
ष्टेजांहांसुधीजभ्याहोवतालुकानेनासायेप
णवनाकबजनीकरणेवीनाबोले ॥ तेहीपण
प्राकृतजांणवु ॥ तेमाटेप्राकृततेव्याकरणनु
बीजगजांणवु ॥ सामाटेजेप्राकृततेनीजचे
ततनुअंगीकृतछे ॥ अनेव्याकरणतेपरचेतं
तथीअध्यासकरेलुछे ॥ तेजांहांसुधीअभ्या
सराषेतांहांसुधीरहे ॥ नहीतरतोवीसर्जन
थेजाय ॥ अनेप्राकृततोअभ्यासकसावीनुप
णरेहेछे ॥ तेसामाटेजेप्राकृततेनीजचेतंन
नुअंगीकृतछे ॥ अनेव्याकरणतेपरथ्यकीई
डीयोनुअंगीकृतछे ॥ तेईडीयोअल्पज्ञेछे ॥ ते
अभ्यासराषेतांहांसुधीरहेनेनहीतरतोवी
सर्जनथाय ॥ अनेप्राकृततोसरीरनासर्वज्ञ
चितंननुअंगीकृतछे ॥ तेकीमवीसर्जनथेजा
य ॥ वलीकोईकेहेशेजेप्राकृतमेतोअज्ञानछे
अनेव्याकरणमेतोज्ञानछे ॥ हावेतेज्ञानतेशु
नेअज्ञानतेशु ॥ हावेतेकहीयेष्टीयेजेअज्ञान

तेजेकशीमतलबनुपदार्थआरोपणकरावा
नाबोलितेजाणव॥अनेज्ञानतेजेनीजमतल
बनुपदार्थआरोपणकरीनेबोले॥तेमाटेब
लकनुपणप्रांततेरोबु॥तेहीपणदरदुःख
सुधाकेमातुश्रीरूपीपदार्थनुआरोपणक
रीनेजरोवेष्टे॥तेहीपणअज्ञाननजाणव॥अ
नेव्याकरणपणकशुपदार्थआरोपणकरीनेज
बोलेष्टे॥हवितेपदार्थतेवेप्रकारनाजष्टे॥तेकी
याकीयाजेकहीयेष्टीयेजे॥एकपेहेलुपदार्थ
तेनीजकर्तजेसर्वनुकारण॥अनेबीजुप
दार्थतेनीजकरतासुकरत॥एउभयेपदार्थके
ह्यातेहेमेजेवांणीनेवीषेनीजकर्तारूपीपदा
र्थनुवणविआवितेवाणीव्याकरणहोकेप्राक
तहो॥पणतेवांणीबीजगस्रोतीसज्जीवंतजा
णवी॥अनेतेवांणीमेनीजकर्तानुवणविनाआ
वेनेनसापदार्थनुजवणविहोयतोतेवांणीव्या
करणहोकेप्राकृतहोयतोपणतेवांणीनीबलि
सुसकजाणवी॥होवितेहेनुरुष्टांतकहीयेष्टीए
जे॥जमकोडीनुवणविव्याकरणकरुहोयते॥पा
रसनुवणविप्राकृतेकरुहोयतोपणतेहेनीअ
र्थवीचारतांतोप्राकृतनोपारसजंमभारेनी

कसे ॥ अने व्याकरण की कोडी ते कोडी ते जमा
लनी कसे ॥ तो व्याकरण अदका पण ते सुरहुं
जे कोडी तो वैशोयन उपजे ॥ अने वली बीजुदृष्टं
तक ही येथी येजे को इपर देश पती वृता स्त्रीने
पुरुष गयो होय ॥ तो ते देश तु व्याकरण वडेवण वि
करीये तो होय ते स्त्रीने कुण काम नुछे ॥ अने प्राक
ते को ई पाता ना पतीनी स्वबेर कहे तो ते कामनी
छे ॥ ने ते हेनु सर्वण करवु ॥ पण पती विना तु व्या
करण होय ते काम नु ते हेने नही ॥ ते माटे कर्तीना
पदना वण वीना तु व्याकरण होय तो होय पण
पती वृता जे परमेश्वर ना जन ते हेने सुकांम
आवेछे ॥ जे प्राक तथी अदकु करी जांणे ॥ ते मा
टे जे वांणी मे स्त्री धांत मोट होय ते मोटी वांणी
जांणवी ॥ वली को ई के हे शे जे व्याकरण तो देव वां
णी छे ॥ ए हे वु के हे शो तो जे वांणी तो जीन मे जे
दली समरुण होय ॥ ते हे वु ज ते बोली सके ॥ तो
जांणी थकी देव मेशी अदकी समरुण छे ॥ जे मो
ट बोल्या हशे ॥ जे देव नु चरी त्रचेन क्रीया कर्म तो
जांणी ना करतां घणां कनी चांछे ॥ माटे ते वांणी
पण ते प मांणे ज बोल्या हशे के नही ॥ ते माटे देव
व समरुवने मोटा पण ते जांणी थी श्रेष्ठ नही

तोतेदेवांनीवांणीतेसीधांतेसीअदकीहशे।ते
देववांणीनुअदकापणहमनेनादेशाडशा।वली
व्याकरणतेदेववांणीकोहोष्टो॥तेपणदेवनालो
कनुबोलवुदेवनेप्राकृतजछे।तेप्रकारेदेशस्वदे
नुत्यारुत्यारुबोलवुतेपोतपोतानादेशनुप्राक
तजछे।तीमव्याकरणपणदेवलोकमेदेवनुप्राक
तजजाणवुं।पणसर्ववांणीनुसीधांततेजेवो
लीमेपदार्थनोअर्थसमरुवोछे॥तेतोजेजेहेना
देशनुबोलवुतेतेहेनादेशांमेसर्वईसमजाय
छे।तोव्याकरणनुतेसुअर्थपरवेअधीकपणछे
मात्केकार्यपदार्थपक्षेतोप्राकृतसुलभछे।व
लीकोईकेहेसेजेपदार्थनाअर्थपरवेप्राकृत
सुलभहोय॥तोव्याकरणतेबुहमथनवालुसां
नीदोलीकरुपुहशे॥हावितेकहीयेछीयेजेसर्व
देशदेशनीवोलीन्यारीन्यारीछेजेप्रादेशनु
बोलवुतेपेलादेशमेनासमरुं॥अनेपेलादेश
नुबोलवुअप्रादेशमेनाशमजाय।ताहारेजेजे
हेनादेशनुशास्त्रतेतेहेनादेशथीबीजादेश
मेनापवर्त॥ताहारेकोईवीचक्षणआचारज
पुरुषेसर्वदेशदेशनांप्राकृतवांणीनाथापेला
पदार्थनानामसर्वईभेलाकरीनेतेहेवुमा

क्रणानीसुधे॥ ताहारेतेहेणेकरीनेयेकदेशतु
शास्त्रसर्वदेशनेवीषेपर्वती॥ परत सर्वदेशदे
शनाप्राकृतबोलीनातांमानोआशेलेईने
जमाक्रणकरुधे॥ तेमाटेआद्यप्राकृततेमा
क्रणबुबीजगजाणवु॥ तेपरणएकदेशतुबाल
बुसर्वदेशमेपवर्तावामत्यलोकनाआचा
रजेजुगतीकरीछे॥ परणदेवतानीबोलेलीए
वांणीनथी॥ अनेजोकदाचीकदेवनिबोले
लीवांणीहोयतोदेवनायेकदेशनीजहोय
अनेआक्रणमेतोसर्वदेशनीबोलीनीसमु
हछे॥ अनेवलीजोदेववांणीजकेहेशेतोस
र्वदेशनाप्राकृतजोईनेपरणदेवबोल्याहोय
तोहोयपरणप्राकृतनोआशेलेईनेजकरेली
जाणवी॥ माटेजेहेतेवांणीयेपदार्थानोअर्थ
समजवोछे॥ तोतेपदार्थानोअर्थसमजापरवे
प्राकृतथीआक्रणमेशुअदकापरणछे॥ माटे
जेतेवांणीयेपदार्थानोअर्थसुकामछे॥ तेके
हेनीपेरेजेकोईताडवेगानीआद्यलेईनेअ
सुधवृक्षनीसाष्यानीयेधांणीयेचंडमानि
देखाडो॥ तोहोयपरणचंडमासाथेजकांसुह
तु॥ अनेवलीचंदनसरुतरुनीआद्यलेईने

उत्पंमवृक्षनीसाखानीयेधाणीयेचंडदेयाडो
तोहोयपणचंडदेयातीजमतलबुहती॥पछेसु
भप्रसुभवृक्षनुचंडमाजोतांसुअदकुओथुछे
माटेव्याकरणेजोश्रेएकेहेशोनेप्राकृतनेअशु
धकेहेसोतोतमेसब्नासीधांतनेनथीजांणता
अनेनसाशब्दनेजसाधीजांणोछे॥तेमाटेतमे
तोकेहेवाछेजेजंमपोपटसब्जसाधीजांणोछे
पणशब्दनासीधांतनेनासमके॥तीमतमेप
णतेसरपाजछे॥तोतमेनीजकर्तानाअनुम
वनासीधांतनेसुसमकीसके॥माटेआमाहा
रुबोलवुतेसर्वसीधांतनेव्याकणुनीजवी
जकारणछे॥सामाटेजेअमाराबोलवामेत्याव
सहीतनीजकरतानुवणवछे॥तेमाटेअमारु
बोलवुतेसर्वअरवीलाबुल्लअपीनीवांणीनुका
रणछे॥जेरखेप्राकृतजोईनेपाछाभागता॥तो
तमोनेनीजकरतानाघरनुवेकांणुबीजीजाय
गितहीजडे॥तेसामाटेजेतमारीसर्वईवांणीयो
नासीधांततोजोईलीधांछे॥जेतेहेमेएकेइतीज
करतानेअंगीकृतलागेएहेवुनथी॥सामाटेजे
तमेतोनीजकर्तानाकरतनापदार्थसर्ववांणी
योनेवीषेसाध्याछे॥पणनीजकरतानेनीसेक

तेवांणीमेनथीवरणाया। सामाटेजेसगुण
वर्णव्युष्टे। तितोकरतानाकरतनुष्टे। अनेनीउ
णअकर्त्तविणविकरुष्टे। तितोपकाशवतकर
तातीसमसक्तीनुकश्युष्टे। पणनीजकर्त्तानु
काईयेईनथीवर्णविकरुष्टे। तेषकारेतीमनांभ
जनस्मरणनेसाधननाकर्मणिनीजकर्त्ताने
अंगीक्रतनथीथतां। तेजाहारेजेवांणीनाया
पतकरेलांभजनस्मरणनेकर्मनीजकर्त्तानेअ
गीक्रतनथायतीतेदेववांणीहोयतोहोयपण
मनुसनाकर्त्तानिनीएजाणवी। तेमाटेव्याक्रण
होकेप्राक्रतहोपणजेवांणीमेसीधांतमोदुहोय
तेवांणीग्रहणकरवी। हावेतेसीधांतमोदुतेजेवां
णीमेनीजकर्त्तानुथापंनहोयतेजसीधांतमोदु
जाणवु। तेसीधांतनुवर्णविस्रमेपणसर्वदेशमेप
वर्तेएवुव्याक्रणमेपंचमवेदसुस्मसक्रतबीजवो
ल्याष्टेये। तेसर्वतिअबालवुधनेसमरामेनाप्रा
वेसाटेएकदेशीतेमेनोअर्थप्रासेकहीसमरामे
वीयेष्टीये। अनेतेवीनाबीजीअनेकवांणीयोडा
हापणचतुरेनेलावतानीभरेलीयोष्टे। तेसर्वेईई
तीहासकरवातीयो। पणपोतानानीजकर्त्ताने
अंगीक्रतकरीनेहेतुउपजावेएहेवीयोनही। ते

जमकोईनगरनायकाप्रतीसेलावणताडा
हापणनेबोलकीवीश्वमोहीतकरेएहेवीहे
यु॥पणपतीवुताजेवीनही॥तेतेहेनीहोरपण
आवेनही॥सामाटेजेपतीवुतातोथोडावचन
बोलेपणपतीनेअंगीकृतथेनेपतीनेरीऊवे
ताहारतेहेनेपतीपोतानीमांतीनेपालणपोस
णकरेछे॥अनेवेसातोअनेकप्रकारनुईतीहा
सबोलीनेरीऊवेपणकीयोपतीपोतानीमांती
नेधणीयातुकरेएप्रकारेनीजकचीपतीनाथा
पनवीनानीवांणीनाकहीनेकुणपोतानीमां
तीनेसाहायकरीमेमोक्षपमादशे॥तेमाटेएहे
वाजीवतेसदायकालनीधणीयासरषाभवंस
भटकाकरे॥पणकोकालेपारपांमेनही॥माटे
पतीवीनानीवांणीनासुखज्ञाननेअकहीना
वचनसांभलीने॥तेहेनेवीस्वासेतारखोटीथेरेहे
शे॥अनेजोतेहोताकह्यानेवीस्वासेरेहेसोतो
देहनेअंतेपाछापस्तासो॥हावेतेकेहेनीपेरेजेप
हेलेअसाडमहीनानेवरसातेकोईखेदुहलोत
रुकरेनेवाटेजायछे॥तारेरस्तामेएककरतज्ञी
मोचीनीतुमलीपडीहती॥तेहेनेआथेतेहेनी
जीवअवगतीयोथइनेवेशीरहोतो॥तेपेलापे

दुनेकेहेवालाग्योजेभाईतुमाहारीशेवाकरीने
बेशीरेहे। नेहावेतोवरसातनहीवरसेमाटेसांत
दास्तीमेहेनतकरीमरेछे। पछेतेहेनावचनउप
रखेतीवाडीनांकर्मछोडीदेईतेवीस्वास्वराखी
तेतेहेनीसेवाकरवालाग्यो। ताहारेपेलोखेदु
केहेजेहेतुमलीआतोवरसातवरसातोदेवा
यछे। तेताहारेपेलीतुमलीकेहेजेतुवरसात
नेवरसातोदेखेशजनही। एणेवरसेकांईपाक
वातुनथीमाटेतुसर्वआंतीमुकीदेईनेमाहाश
वचनउपरदृढराषीरहे। पछेतेखेदुवरसातनी
आंतीमुकीदेईनेबेशीरह्यो। पछेवसाततोवरसी
तेपरीपुणपकळु। नेसर्वलोकनवांअंन्तरखईने
कलोत्वकरवालाग्या। ताहारेपेलेखेदुयेतुमली
तेपुछुजेहेतुमली। तुतोकेहेतीतीनेवरसातन
हीवरसेतेपाकसेईनही। अनेआतोवरसीने
परीपुणवरसपकळु। ताहारेपेलीतुमलीके
हेजेहतोकरतज्ञीतुमलीछु। तेएहेवांजकांमक
रुछु। पणसर्वकर्मछोडीनेतुमाहारेवीश्वासे
रह्योतो। पछेतुमलीतुएहेवुसांभलीतेखेदुने
केहेवोपस्तावोथयोहशे। एप्रकारेबुंलज्ञांतीनां
वहीतज्ञांतसांभलीतेवीश्वासेरेहेशोनेपर

मेश्वरस्तुभजनस्मरणघोडीदेशोतोपेलाखेड
नाजेवोपस्तावोथसेतेमाटेनीजकर्त्तातासं
जुक्तवीनांवीजावहीतज्ञाननाकर्त्तातेजेनी
वांनेकर्मथीनेकर्त्ताथीवीमुखकरनागने
करतज्ञीतुमलीसरषाजजांणवो॥वलीबीसु
दृष्टांतकहीयेथीयेजेकोईवेपुरुषपरदेशजे
नेमोटासेहेरमेटेहेलनांखवालागाजेएकर्त्ताकी
इधनवंतसेवनेघेरनाखेथे॥अनेबीजोतोको
इभंगोडीनेतांहांआसनराखीनेभांगपीनेबेजा
रमेजईनेकेहेवालागेजेभायौलोकोमाहारेक
सोद्वतोटोटोनथी॥अनेहंतोसर्वसमरधीये
परीपूर्णछु॥जेकोईनेद्रवलेवुहोयतोआवो॥ए
हेवाप्रकारनीहेलनांखतांवरसबीतीगयु॥ता
हारेपोतातेघेरजवातारीथया॥ताहारेतोपेला
खेडनीहेलवालानेतोपेलेसेवेद्रव्यआपीनेध
नवंतकरीनेघेरमोकस्यो॥पणपेछोतोगालो
नेगालोजघेरगयो॥पणघेररहीनेसुगयोछेक
सईने॥तेभुक्तमानकरे॥ताहारेपाछोपरदेशमे
जरटणकरतोर्हेनेपेटभरीखायहवितेहेनुसी
धांतएजे॥नगरसेवनेघेरहेलनाखुनारोतेतो
परमेश्वरनीउपासीकजांणवो॥अनेभंगोडीने

घेर उत स्रोतो ते तो बंल ज्ञानी बंल ज्ञान रूपी भ्रा
गपीने बके छे ॥ ते हुं तो अहं बंल स्त्री परी पुरा छुं
ते त मारे को रने वस्य च होय तो आवो ॥ एहे वु
के हे तां वसते जे बाधो जल मारे जां एवो ॥ पछे
अंते पेला परमेश्वर नी उपासना वाला ने तो प
रमेश्वरे द्रम रूपी परमपद प्रापीने पोताना धा
म मेरा खे ॥ अंते पेले तो परमेश्वर नी भक्ती क सा
वीना खानी मजुरी प्रापीने पोताना धां म मेरा
खे ॥ माटे ते हे ने तो तरत नी तरत चो राशी रू
पीया परदेश मे जन्म मरण भूगत वाजवु पदे
ते माटे नी ज करतानी भक्ती छोडीने ॥ को र्बंल
ज्ञान मे वही त वी टं दुथे ज शो नही ॥ ते करतानी
भक्तीने भजन कर शो तो त मारे उधार थशे ॥ अंते
धणी याता के हे वाशे ॥ ते जाहारे नी ज कर्ताना ध
णी याता थशे ॥ ताहारे काल मायानी आछले ईने
बीजां अने कवी घूछे ॥ ते हे मे पछे त मने कुण आंच
दे ईस क नारो छे ॥ अने जाहारे काल मायाने वी
घुनी आंच रह ही त थशे ताहारे तो अवतार ध
र सो तो होय मुक्त रूप ज छे ॥ अने वली बंल ज्ञानी
के हे से जे अमे तो बंल ज्ञान थकी मुक्त रूप छीये ॥
हे वु जो के हे शो तो अमे अने क न्यावे करी ते जो युप

एवं ह्यज्ञानेने एमने कहे मुक्त रूप नथी थवा
एहे बुधे ॥ ते माटे मुक्त तो कर्त्तानी बंदगी थकी
करतारी नीने करे तो जथ वाय ॥ के पंच प्रकार
ना देह भांगीने कर्त्ता मे मले तो थाय ॥ पर ते पं
च देह भांजानी कल एमने हाथ नथी ते ये मना
थी भंगाय एहे वानथी ॥ ते सामाटे जे कर्त्तानी
आदृष्टी भूती ता पदार्थ कर्त्ताना करे ला कर्त्त
वीना के कर्त्तानी करे ली प्रवधी वीना कोई भां
गी सके नही ॥ अने वली कर्त्तानी बंदगीने भक्ती
वीना आपो आपज्ञान पां मीने मोक्ष थाय तो क
र्त्ताना कसानुने कर्त्तानु सुमाहात्म्य रुहं ॥ ते मा
टे कर्त्तानी भक्ती करतं कर्त्तारी नीने कर्त्ताना क
सा वीना कोई थी तर ए पर हा ली नव सके ॥ ५
ती श्री संसकृत प्राकृत वाणी नु सीधांत को अंग
॥ ४ ॥ ता हारे हविवली कोई के हे से जे आ गल
मोटा मोटा आचार ज निःप्राय लेईने प्रवतार
दी कथे गया ॥ ते अने क प्रकार ना पर चा करी ग
या जे के टला क सुं वा स जी वं न क साने के टला
क लुला पांगलाने अंधाने ॥ हाथ पावने आंछो आ
पी गया ते की म आपी गया हशे ॥ अने तमे तो क
हजे कर्त्ताना क सा वीना बीजा थी तर ए यन

हाले॥ ताहारेतेणेपरचाकीसम्प्राप्याहशे॥ हावे
तेकहीयेषीयेजेभाईप्रमेपणएहेवुतोगंध्यांने
वीधेकहीगयाषीये॥ पणतेहेनोअभीप्राय
कहीयेतेसुणेजे॥ आजगततेवीधेचारप्रका
रनाजीवधे॥ तेकीयाकीयातेकहीयेषीयेजे
एकतोजगनासुरजीव॥ बीजोतेममोसुजी
व॥ अनेत्रीजोतेअर्थाअर्थजीव॥ अनेचोथो
तोवीषईजीव॥ हावेएचारप्रकारनाजीवते
एकर्ताथकीसेदृष्टांतेजांणीये॥ हावेतेकहीये
षीयेजेजंमएकजलथीचारवस्तुनीपजी
जेएकप्रपोटो॥ बीजुतेलुणत्रीजोतेकरो॥ चो
युतेमोती॥ एचारवस्तुमेप्रपोटोतेजगनासु
रजीवजाणवो॥ अनेमीरुतेममोसुजीवजांण
वो॥ अनेकरोतेअर्थाअर्थजीवजांणवो॥ अने
मोतीतेवीषईजीवजांणवो॥ हावेतेहेमेजीजा
सुजीवतो न्यावसहृत्कर्तासमंधीज्ञानसु
णतामेजचेतीनेसरणआव्यो॥ पछेतेहेनेक
तीनीभक्तीजेरीयेकहीतेरीयेकरवालागोअ
नेममोसुजीवनेतोदोस्तीकरीनेतेहेनीसाथे
एकतायेनेधीरेधीरेपरमोधकर्तागलीनेशर
णआव्यो॥ तेहेनेपणकरतासमंधीभक्तीमेवत

गाडो ॥ अने अर्थी अर्थी जीवने तो जन्म मरण
ने चोराशी तो नरक तो भय देखाडी ने गलती
ताहारे ते गली ने सरण आव्यो ॥ ते हे ने पण करत
समंधी भक्ती आपी ने वलगाडो ॥ पछे ता उप
रांत वी वेई जीवने तो एत्रेण प्रकार ना ज्ञान नी
आघलेई ने बीजा अने क प्रकारे समजाव्या ॥ प
ण कोई एकेई प्रकारे ना समजा अने प्रमारी
पासे पण ना आव्या ॥ अने अलगाने अलग
रहा ॥ ताहारे अमे पेला त्रेण प्रकार ना हरी ज
तां ने कह्युजे प्रमारी पासे तो ए लोक आवता
तथी ॥ ताहारे ते लोको ने तमे समजावी ने प्र
मारी पासे लावो ॥ तो ते लोको ने अमे हरे क प्र
कारे समजावी ने पसु सरखा जंगली ने मां
णसनी हास मे आणी ने ॥ पछे त्या वसही तनी
ज करताने ओलखावी ने ते हे नी भक्ती करावी
ये ॥ ताहारे ते समजे ला लोक जे हरी जंत ॥ ते जे ने
ते हो ने बोध करवा लाग्यो ॥ ताहारे जंगली सा
कुट ए हे वु बोला ॥ जेत मारा गुरु ते सुकोई तो
मुवा जीवता करे छे ॥ के कोई लुला पांगला अंधा
ने हाथ पाव के आंख्यो आपे छे जे अमे ते मने मांती
ये ॥ ते ते मने सरण आवीये ॥ अने वली त मारा गु

रुतेपणखायछेपीयेछेनेआपणसरखातछे
केनही॥माटेकसोकपरचोदेखाडेतो॥अमे
मानियेएहेवुतेलोकसर्वेबोलताहवा॥सामा
टेजेतेमेअंतरज्ञानतोछेनही॥ताहारेतेउपर
लेदेहेतेसुअदकुदेखीनेमाने॥एहेवुपेलेहरी
जनेअमोनेआवीनेकहुं॥ताहारेअमोनीज
कर्त्तनीअस्तुतीकरीनेकर्त्तनीआज्ञामाग
ताहवा॥जेहेकरतापेलाचारप्रकारनाजीव
तमाराउपजावेखाहुता॥तेहेमेत्रैणप्रकारना
जीवतोतमारास्वरूपनेनेतमारीमांहांता
नेजांणताकसापणएप्रकारनाजीवतोअ
मारीपासेपणआव्यानहीतोतेहेनेकंपुमक
रीनेसमजावीयेनेतमनेओलखावीये॥
अनेषानपानतोतेहेनेतमारेसरखुआपुवु
पडेछे॥अनेतेतमनेतोओलखतायनथी॥तो
तेहेनेतमारेउपजावीनेपालणयोक्षणकर
नीसीमतलबयोहोची॥अनेतमारेमोटम
नेमांहांताप्रमाणे॥तेनीतोतमारेगणतीग
णनायनथी॥पणहुतमारेनीजअंगीकृत
माहाद्यअंशु॥तेमाहारेतमोनेओलखाव्या
वीनाकीमचाले॥अनेमनेपणतमेअग्या

करीनेभवनेवीयेपठव्योछेतेमेपणतमारीसी
मतलबसाधीतेमाटेतेजीवांनेतमनेओलय
ववाअनेओलरव्यापछीचाहेतंसकरोपणत
मारीमांहांतानेतोजांणेखरतेमाटेअग्यामा
गीनेएजकहुछुजेएलोकतोपरचाथकीजमां
नेछेपणतेपरचाआपणाहुकंसवीनावीजेत
रणयकीमहालीसकेएप्रकारेअमेपणप्रसु
तीकरीनेकरतानीआग्यामागीनेतेप्रमांणे
कत्तीनाकराव्याथकापरचासंतेगंथांमेलरवी
नेपेलासमकेलाहरीजनांमेआपताहवाप
णतेपरचानुमांनअमारेसांथेलीधुनथीसा
माटेजेपरचातोकरतानीपासेजकराव्याछे
तोआपणेमाथेशीदलीधाजोईयेपछेतेगंथ
पेलासाकुटलोकोनेसंसकाव्यताहारितेसा
कुटलोकोयेसांभलीनेभावउपजोनेअमारी
पासेआवालाग्यापछेतेजीवांनेहेतकरीने
पासेवेसारीनेथोडेथोडेबोधकरनोमांडोतं
मतंसतेजीवांनेअमारीउपरहेतुउपजवाला
गेसामाटेजेएतोजडुहुतापणपेलापरचाउ
रमेजांणीनेभावउपजावेछेपछेअमारीसा
थेतेजीवांतीदृढतासाचीवेठीपछेतेजीवअ

मारी साथे अंत रखोलीनेवातो करवालाग्या ॥
जेहे स्वां मात मोतो कोई अकल पुरुष अवीनाशी
छे ॥ ताहारे अमेक ह्युजे हे भाईयो एहे वा अमने
तमंकी मजां एया ॥ ताहारे ते लोक के हेवालाग्या
जे हे महाराज तमे तो घणां कनां कारज कसां जे
मुवां मनुष्य जीवा डणो ते घणां कने हाथ पावने
आं छे आपीयो ॥ ने एहे वां बहुजणां नां कारज
करां छे ॥ माटे एहे वां कां मते मोटा पुरुष वीना
की मथाय ॥ पछे ते सर्वलोकां ने अमे एहे बुक
ह्युजे एहे मेनु अमे तो कां ई कस्युनथी ॥ अने ए
तो पेलाहरी जनां ये अमारी उपमा करीनेत
म्यां ने कहु हरी पण एहे बु अमें नथी कस्यु ॥ ता
हारे सर्वे हरी जन के हेवालाग्या जे मोटा पुरुष
ते की मक हे जे अमे कस्यु छे ॥ माटे मोटा पुरुष तो
पोतानी की त्रीयां ताने मुखे नाकरे ॥ पण अमे
की मजुगामां तीये ॥ ए प्रकारे अमे नाना के हेता
जईये तं मतं म ए मने वीषे दृढ कर्ता जाय ॥ अने
जाहारे अमारे वीषे दृढ करता जाय ॥ अने जाहा
रे अमारे वीषे जीवपती त आंणीने दृढ थता
ताहार पछे ते जीवां ने अमाहारे बोध कर्ता फा
व्यु ॥ जे पछे अमे जे जे ज्ञान करीये ते ते साचुज

मांती लेने चीतवंन करीने समजवाला गया ॥
हावेते जांणवाला गाते जे सार असार साचने
जुम अने वलीनी त्यानी त्यवीवेक जे आतेनी
त्यवस्तु अने आते अनी त्यवस्तु ॥ जे आते कर
ताथकी जनी पजे छे ॥ अने बीजाथकी ननी प
जे अने कर्ता आपि जजे हेने हाथ करावेतोते
थीनी पजीसके ॥ पणकोई बीजाथी आपो आ
पनानी पजीसके ॥ एहेवुजाहारे समजवाला
ग्याताहारे अमनेनी जज्ञाने करीने सतमां
त्या अने ए प्रकारे जाहारे सतमांन्याताहारे
अमेतेहोने कर्तासंमंधी कर्म करावीने मां
णसनीहासमे आणया अने जाहारे एलोक
मांणसनीहारमे आव्याताहारे पछेते लोका
ने अमेनी जकर्तासंमंधी उपदेश करीने
सुषीयाकसापछेते लोकाकर्ताने जांणीथ
के सुखीयाथेने पेलापरचापरचीनीवेमभ
लीगया ॥ हावेतेकीमजांणीयेजे जोपरचानी
वेमयेमना अंतरमेरही होयतोकोईहरीज
नने एकाएक पुत्र होयने ॥ अमेतांहांवेवाहई
येने पुत्रमत्युपांमे ॥ पणते अमनेकोईनाकहे
जे आबालक जीवतु करी ॥ सामाटेजेपरचा

तीहाणीनहाणीसमजीजाछे॥ तेमाटेनथी
केहेताजेआटलुकांसकरे॥ एप्रकारेतेजंगली
जडजीवांनेचेतावीनेपरमेश्वरनापदनेपमा
ड्या॥ तेहावेकेहेनीपेटेजेतेहेनुदृष्टांतकहीए
छीयेजेचोपगापशुनेवीषेमदोन्मस्तहस्तीने
फालीनेवशकरवोहोयतोतेहेनेअजाडीस्वो
दीनेतेहेनीउपरकागलनीहस्तणीउभीराथी
नेअजाडीमेपाडेछे॥ माटेतेसुखाचीहस्तणीछे
पणजुचीहस्तणीथकीपडो॥ पछेतेहेनेहाथ
करनेराजानीस्वारीजोगकरे॥ अनेबीजु
दृष्टांतएजेवतनेवीषेसीघरेहेछे॥ तेकोईने
हाथनथीआवतो॥ तेहेनेपणअजाडीकेपां
जरामेछेतरीनेपकडेछे॥ पछेतेहेनेपणवस्ती
मेआणीनेभणावेछे॥ नेराजानेकंभआवेछे॥
एप्रकारेपेलासाकुटजंगलीजीवएहेवाजहु
तापणतेणेपरचारूपीपांजरुनेअजाडीमेपा
डीनेपरमेश्वरनेखपलगड्या॥ तेआचारजे
सारुकरुकेखोदुअनेवलीबीजुदृष्टांतकही
येछीयेजे॥ कोईबालकनेरोगथयोहोयतो॥ ते
हनेओषडयावानीदोस्तीतेहेनीमातुथीकर
नीगलीमुठीवालीनेकेहेजेवेदाआटलुओ

षडपीऊतोआमारीसुगीमेलाडवोछेतेतुनेआ
पु॥एप्रकारेमातुअयिपणजुबुबोलीनेबालक
नेओषदपईनेरोगमटाडो॥तेजप्रकारेआचा
रजेजगतरूपीबालकनेज्ञानरूपीओषदीपाई
नेमोक्षपमाडेछे॥इतीअपरचाप्रकरणचितुर्विध
जीवनीरोषणकोअंगः॥ ५ ॥अनेवलीकोई
नराधीपतीराजानेमाहावीकटवंकोदेशजीतवो
होयतोहरकप्रकारनाछलकरीनेजजीतेछे॥प
छेतेवंकादेशनेअनेकप्रकारनाअन्यानेकुभं
डछोडावीनेराजात्यायनीतीमेवतीवेछे॥ताहाके
सर्वलोकसुषपांमेछे॥तेसुखपांमीनेसर्वेईलो
कसरकारनेआसीसदेछे॥पछेतेआसीसेकरी
नेपेलाछलछेदरतोदोषनराधीपतीनेएकेईतव
रहे॥पछेपोतानीजयथेनेअमलनीबुधीपांमती
जाय॥पणजोत्यायेचालीनेजगतसुखवप्तीवेतो
तेहेतुराजघणाककालपीचे॥अनेवलीत्यायेचा
त्याथकीनेरहीतनेसुखपमाड्याथकीराजनी
सकीतीनेसोभाघणीचाले॥अनेसोभातेसकी
त्रियेराजकरुणानुफलजाणवुं॥जेजेहेणेआलोक
नेपरलोकमेजेहेनोजसरहे॥तेजसथकीजेलोक
मेजायतेलोकमेतेहेनेआदरमाननेसुखजआ

वे तेजमाटेराजा तुता त्वरीये एज छेजेता डसहीत
त्यायेचालवुनेरहीतनेपालवी ॥ तोराजकराने
दशानलागेनेपरमेश्वरराजी रहेअनेजाहारे
प्रभूराजीरहाताहारे एहेनेबीजुशुजो इयेछी
ये ॥ तेमाटेरायनेप्रजानेडुखनादेव ॥ अनेजोप्रजा
अतीखेडुखपांमेतोतेडुखनेलीधेप्रजानोए
कीथेजायअनेजाहारेप्रजानोएकोथायतोरा
जभंगकरे ॥ अनेजाहारेराजभंगथायतो जगत
बहुजडुःखीथायनेएकबीजानेलुटीखेनेउजड
करीनांखे ॥ माटेराजानेजगतनोएकोनाथवा
देवो ॥ सांमाटेजेएकोथयेतो जगतलुटेनेउजड
थेजाय ॥ अनेजाहारेजगतनोभंगथायताहा
रेपरमेश्वरनेपोतानोमाहायअंशमोकलीने
नेमेरखावतांघएकपेतनपडे ॥ तेजाहारेपर
मेश्वरनेपेतनपडेताहारेतेकहंजेराजानुहम
णेचालतुराजहोयनेतेमेराखीसकेतोघए
कसारु ॥ जेपरमेश्वरनेअमनपोचे ॥ हावेएटला
प्रकारनेन्यावेजोतांराजपदमीनीईश्वर्यघणीक
मोटीछेपणजोअमेकहुतेप्रकारेकरीजांरोतो
जेराजनुराजकरेनेपरमेश्वरनोमोक्षपणपां
मे ॥ माटेएप्रकारेन्यायचलवीनेजगतनेपालए

करीनेसुखीराखवाजोगतोएकराजपदसीज
छे॥**दोहा**॥**तबतेसीखसकलवीधीराजरीतन**
कीसोय॥भीनभीनकरीभाखेहु॥अर्थसहीत
गतीमोय॥१॥जक्रकबजकरननजीनु॥पाल

नकरनतगाज॥छलबलकीकलकहीतम॥लहे
सोराजधीराज॥२॥सरीपतनेमुखयो कहो

हेनरपतममतुल॥जबतेराजकरनजीनुकी
नेहुअर्थअसुल॥३॥कुलराजतजेहीअवनके

ओरुईश्वरअवतार॥परमगुरुसीरसबन
के॥सीखदेवनअधीकार॥४॥तदपीतांयजुग

जाहेर॥सकलमर्मगतीस्यार॥राजरीतरज
तजसबे॥कीनेहुकुर्वेयोकार॥५॥इतीश्रीरा

जनीतीदेवावेनपरमगुरुपुतीपादनकोअंग॥६॥
संपुर्णः॥ समाप्तः॥ ॥

अथश्रीपरमगुरुकरुणासागरमाहाराजके
अर्थपंचिकरुणाप्रारंभः॥

प्रथमसाहात्रेणहाथतो
देह॥तेदेहपंचभूतने॥जेप्रथवीतेजवायुआका

शनेजल॥एपंचभूततेहेमे कठण भागतेप्रथवी
अनेकलेदतेजल॥अनेउष्णतेतेज॥अनेचलतेप

वंनअवकाशतेआकाश॥एवंपंचभूत॥तेपंचक्र
मनेपंचज्ञानतेकहीयेथीये॥प्रथमश्रवंराबीजी

गंगां॥ अने श्री जी त्वचा॥ अने चौथी नेत्र॥ पंच
चमी जीभ्या॥ ए पंच ज्ञान ईडी॥ हावे पंच करं म
कही ये छीये॥ पथं म पां ए॥ बी जी पादये त्रतीये
मुष चतुरथे उपस्त॥ अने पंच मे गुदस्त॥ ए पंच क
रं ईडी॥ ते हे मे न र मा दा कही ए छी ए॥ पथं म पृ
थ्वी नी ईडी वे॥ एक गुदा ते पुरुष ली गजां ए वी
अने ना सी का ते अस्त्री ली गजां ए वी॥ हावे ज
सत त्वनी ईडी रस ना ते अस्त्री ली गजां ए वी
अने उपस्त ते पुरुष ली गजां ए वी॥ हावे अगनी
त त्वनी ईडी नेत्र ते पावु॥ पाव ते पुरुष ली गजां ए
वी॥ अने नेत्र ते अस्त्री ली गजां ए वी॥ हावे वायु त
त्वनी ईडी ते त्वचा ते हस्त॥ ते हे मे हस्त ते पुरुष
ली गजां ए वी॥ अने तुचा ते अस्त्री ली गजां ए वी॥
हावे आकाश तत्वनी ईडी मुख ते करण॥ ते हे मे
मुख ते पुरुष ली गजां ए वी॥ अने करण ते अस्त्री
ली गजां ए वी॥ एवं म ईडी जुगल न र मा दा ज्ञां ए
वी॥ हावे मात्रा ते पंच तत्वना मुल कारण वी भा
गनी कही ये छीये॥ हावे ते शब्द मात्रा ते आकाश
तत्वनी स्वप्न मात्रा ते वायु तत्वनी॥ हावे रूप मा
त्रा ते अज्ञी तत्वनी॥ हावे रस मात्रा ते जल तत्वनी
हावे गंध मात्रा ते पृथ्वी तत्वनी॥ ए पंच मात्रा पं

चतुर्विंशती जांणवी ॥ हावे पंचकोश कहिये छीये
पृथंमः प्रतोमये ॥ अने आनंदमये ॥ अने मनो
मये ॥ अने प्राणमये ॥ अने वीज्ञानमये एवं मयं
चकोश ॥ अनामये कोशते पृथ्वीतत्वने ॥ अने
आनंदमये ते जलतत्वने कोश ॥ अने मनोमये ते
अगतीतत्वने कोश ॥ अने प्राणमये ते वायुतत्व
ने कोश ॥ अने वीज्ञानमये ते आकासतत्वने
कोश ॥ एपंचकोशते पंचतत्वना जांणवा ॥ हावे
अनामये ते पृथ्वीतत्वने कंम जांणीये ॥ ते कही
ये छीये जे अनथकी ज पृथ्वी पुष्टीयाय छे ॥ अने
आनंदमये कोश जलतत्वने कंम जांणीये ते
कहिये छीये जे आनंदथकी जलतत्वने ईडीयो
जे उपस्तने रसनाते आनंदथकी ज पुष्टीरे हे छे
अने आनंदमंगथाय तो रसनाती अमी सुके
जाय ॥ अने उपस्तने वीषे मंगथे जाय ॥ ते सामा
टे जे आनंदमये कोशते जलतत्वने आसंनछे
ते माटे जलने ईडीयो ने पुष्टीराषे छे ॥ अने हावे म
नोमये कोशते अगतीतत्वने कंम जांणीये जे
मंन पुफुलीत होय तो मुष उपर ते ज होय ॥ अने
मंन मंगथये मुष उपर ते जनथीरे हेतु ॥ ते सामा
टे जे मनोमये कोश ॥ ते ते जतत्वने ज छे ॥ माटे ते

जनेपुष्टीराखेछे॥ हवेप्राणमयेकोशतेवायुने
कंमजाणीये॥ तेकहीयेछीयेजे॥ प्राणमयेकोश
थकीज॥ दशप्रकारनावायुतेपुष्टीराखेछे॥ अने
प्राणगयेएकुवायुरेहेतोतथी॥ तेमाटेप्राणम
येकोशतेवायुतत्वनेजाणवो॥ हावेवीज्ञानम
येकोसतेआकाशतत्वनेतेकंमजाणीयेतेकही
येछीयेजेआकाशतत्वनीईडीयोतेअवणनेमु
खतेमुखेज्ञानउचारकरेपुष्टीरेहेछे॥ अनेअव
णतेसुणवाथीपुष्टीरेहेछे॥ तेसामाटेजेवीज्ञान
मयेकोशतेआकाशतत्वनेछे॥ माटेआकाशत
त्वनीईडीयोनेप्रकासेछे॥ एप्रकारेपंचकोशपंचत
त्वमेरहाछे॥ पणआपआपणास्वरूपानकनेविषे
रहाछेतेनीसांथीतेसीखापुजंतसर्वसरीरने
प्रकासेछे॥ तेकहीयेछीयेजेअनामयेकोशतेप्र
थीतत्वमांरहोथकोपंचभूतईडीयोअंतहकर
णअवस्तागुणनेप्रकाशेछे॥ अनेआनंदमयको
शतेजलतत्वमेरहोथको॥ ईडीयोअंतहकरणप्र
वस्तागुणनेप्रकाशेछे॥ हावेमनोमयेकोशतेअ
नीतत्वमांरहोथको॥ सर्वईडीयोअंतःकरणयु
णअवस्तानेप्रकासेछे॥ हावेप्राणमयेकोशतेवा
युतत्वमेरहोथकोसर्वशरीरईडीयोअंतह

करणप्रवस्तागुणनेप्रकासेछे॥हावेवीज्ञानम
यकोशतेःप्राकाशतत्वमेरह्योथकोसरवशरी
रईड्डीयोअंतःकरणप्रवस्तागुणनेप्रकासेछे
एप्रकारेअत्योअंत्यसर्वशरीरनेप्रकासेछे॥पण
आपप्रापनेअच्छानेरहीनेप्रकासेछे॥हावेपंच
मुंडाकहीयेछीयेजेप्रथमसुचरी॥बीजीचाचरी॥
त्रीजीयेखेचरी॥चौथीअगोचरी॥पंचमीउन्मु
नी॥एपंचमुडातेहेतुसाधंतनेफलकहीयेछी
येजे॥सुचरीतेबारवरससुधीनाभीउपरदृष्टी
राषीनेअंमरमंत्रजपेतोसुचरीमुंडासीधयाय
तेहेतुफलजेभूकेहेतांतेजेप्रथवीतेहेनेवीषे
गवंनकरे॥अनेचाचरीमुडातेजेसन्मुखदृष्टी
शरवीतेजेनातोनीचेतेनातोउचेबरावरने
ब्रनीसनमुषदृष्टीबेतेनेत्रनेअडेएप्रमांणेची
ठीनेशरवीनेअंमरमंत्रनोजापकरेतोबारव
रसेचाचरीमुंडासीधयाय॥तेहेतुफलजेसरव
नामंनतीजांणे॥हावेषेचरीमुडाते॥षेहेकेहेतां
जेप्राकाशमांहांबारवरससुधीदृष्टीराषीने
अंमरमंत्रजपकरेतो॥खेचरीमुंडासीधयाय
तेहेतुफलजे॥षेएहेवेप्राकाशमेगवंनकरे॥हा
वेअगोचरमुंडाकहीयेछीयेजे॥बारवरससुधी

नेत्रमुदीनेऽप्रमरमंत्रजपेतोऽगोचरीमुंडास्त्री
धथाय॥ तेहेनुफलजेसरखदेखतऽडखथाय॥
हावेउनमुनीमुडाजेवारवरससुधीनासाऽग्रे
दृष्टीराखीने॥ प्रमरमंत्रजपेतोउनमुनीमुडास्त्री
धथाय॥ तेहेनुफलजेपरमात्मादरसंनथाय॥ ए
पंचमुडासाधनफलप्रापतीकही॥ हावेऽप्रवस्त
कहीयेछीये॥ जेप्रथमजाग्रतबीजीसुपन॥ त्रीजी
ससोपतीचोथीतुरीया॥ पंचमीउनमुनी॥ एवं
पंचऽप्रवस्ता॥ हावेऽप्रंतहकरणाकहीयेछीये॥ प्र
थममंनबीजीबुधी॥ तृतीयेऽप्रहंकारचोथुची
तपंचमेनचंत॥ एपंचऽप्रंतहकरणाहावेपंचऽप्र
तःकरणेऽप्रवस्तातेकुणकुणसंजोगनेकी
येकीयेथानकेरहांछे॥ हावेतेकहीएछीयेजे॥ प्रथं
मजाग्रतऽप्रवस्ताने॥ पथवीतत्वनेथुलदेहऽप्रने
मंनऽप्रंतहकरणा॥ अनेरजोगुणऽप्रधींनसे
हेवृतमान॥ नेत्रऽप्ररुणनेजाग्रतऽप्रवस्तावहे
छे॥ हावेजलतत्वनेसुसमदेहने॥ बुधीऽप्रंतःक
रणेसतीगुणऽप्रधींनसेहेवृतमान॥ कंठरुण
तसुपनऽप्रवस्ताभोगवेछे॥ हावेऽप्रतीतत्वनेका
रणदेह॥ अनेऽप्रहंकारऽप्रंतहकरणा॥ नेतमोगु
णऽप्रधींनसेहेवृतमान॥ हरदेऽप्ररुणनेससो

पती अवस्ता भोग वेधे ॥ हावे वायु तत्वने माहा
कारण देहनेची तःप्रतःकरणे प्रकृतीः प्रधी
ष्टानसे हेवुतमान ॥ तुरीया अवस्तानाभी अवस्ता
ने भोग वेधे ॥ हावे आकाश तत्वने परं मकारण
देहनेन च तःप्रतःकरण ॥ अने ती रंजंन अधीष्ट
नसे हेवुतमान ॥ बुद्धरुंधुः अरुणान उत मुनी अव
वस्ता भोग वेधे ॥ एवं म अवस्ताने प्रतःकरण
कहां ॥ हावे अवस्ता उलटा सुलठी पलटायुधे ॥
ते कुण आवणे पलटायुधे ॥ जे आ अवस्था मे रही
ने बीजी अवस्तानथी देखाती ॥ अने बीजी मे
रही ने आ अवस्थानथी देखाती ॥ ते कुण आव
णे करी ने एक मेथी बीजी नथी देखाती ॥ हावे
देखाई येथी ये ॥ जे सुख सुध प्रणायं मने वी ये ॥ पं
चतत्वना सुक्ष्म प्रणायं म वारा फेरी वुतमान क
रेथे ॥ ते तत्व पलटायुधे अवस्ता पलटायुधे ॥ हावे ते
पंचतत्व प्रणायं मने वी ये कुण स्वरूपे वुतमान
करेथे ॥ ते कही येथी ये जे पंचतत्वने वी ये ॥ पंच
सुक्ष्म प्रणायं म माहाद प्रणायं मना आभास
नारहाथे ॥ ते पंचतत्वना पंचसुक्ष्म प्रणायं म मा
हाद प्रणायं मने वी शे वारा फेरी वुतमान करेथे
ते पंचतत्वना पंचसुक्ष्म ते कीया कीया जाणीये

हावितेकहीयेष्टीयेजे॥पंचतत्वनापंचसुक्ष्मप्र
णायंमतेपंचप्राणवायुजांणवा॥हावितेपंच
तत्वनापंचप्राणवायु॥प्रणायंमतेहेमेकीया
कीयातत्वनोकीयोकीयोप्राणवायुप्रणायंम
जांणीये॥हावितेकहीयेष्टीयेजेपंचवायुमेऽ
पानवायुते॥पृथ्वीतत्वनोप्रणायंमजांणवो॥
अनेउदानवायुतेअग्नीतत्वनोप्रणायंमजां
णवो॥अनेवांनवायुतेपवनतत्वनोप्रणायं
मजांणवो॥नेसमानवायुतेआकाशतत्वनोप्र
णायंमजांणवो॥एवंमपंचतत्वनापंचप्रणायं
मतेमुक्तास्वासनाजांणवा॥हाविलेतास्वास
नापंचतत्वनापंचप्रणायंमतेकुणहावितेक
हीयेष्टीयेजेपंचतत्वनापंचलेतास्वासनाप्र
णायंमते॥पंचउपसंमवायुजांणवा॥तेपंचउ
पसंमवायुतेकीयाकीयातत्वनोकीयोकीयो
प्रणायंमजांणीये॥हावितेकहीयेष्टीयेजे॥एक
नागबीजोकोरुम॥नेत्रीजोकलकल॥अने
चोथोदेवदत्त॥अनेपंचमोधंनंजेएवंपंचवायु
पंचतत्वनालेतास्वासनाप्रणायंमजांणवा
हावेएपंचउपसंमवायुतेकीयाकीयातत्वनो
कीयोकीयोप्रणायंमजांणीये॥हावितेकहीये

धीयेजे ॥ कोरंमवायुते पृथ्वीतत्वनालेतास्वासनो
प्रणायंमजांणवो ॥ अनेकलकलवायुतेजलतत्व
नालेतास्वासनोप्रणायंमजांणवो ॥ अनेदेवद
तवायुतेअज्ञीतत्वनालेतास्वासनोप्रणायं
मजांणवो ॥ अनेनागवायुतेपवनतत्वनालेता
स्वासनोप्रणायंमजांणवो ॥ अनेधनंजेवायुते
आकासतत्वनालेतास्वासनोप्रणायंमजांण
वो ॥ एवंपंचतत्वनेवीषेपंचजुगलप्रणायंमसु
क्ष्मभागेरह्माछे ॥ हावेतेपंचतत्वनापंचसुक्ष्मप्र
णायंमते ॥ माहादप्रणायंमनेवीषेकुणप्रकारे
वृतेछेतेकहीयेछीयेजे ॥ सुकृतामाहादप्रणायं
मनेवीषेतोपंचतत्वनापंचसुक्ताप्रणायंमवृ
तेछे ॥ अनेलेतामाहादप्रणायंमनेवीषेतोपंच
तत्वनालेतापंचसुक्ष्मप्रणायंमवृतेछे ॥ एप्रका
रेपंचतत्वनापंचसुक्ष्मप्रणायंमपंचनावीका
रसंजुक्तामाहादप्रणायंमनेवीषेवृतेछे ॥ तेपंच
तत्वनावीकारीप्रणायंमनेआवृणोकरीने
तत्वभेदेअवस्तापलटायछे ॥ हावेकीयातत्वने
आवृणोकेइअवस्तापलटायछे ॥ हावेतेकही
येछीयेजेप्रथंमपृथ्वीतत्वनोसुक्ष्मप्रणायंम
माहादप्रणायंमनेवीषेवृतेताहारेजाग्रतअव

स्तासफुरणथाय॥ हवितारपीछेजलतत्वनोसु
स्मप्रणायंमजाहारेमाहादप्रणायंमनेवीषेवत
मांतकरेछे॥ तारेसुपनअवस्थासफुरणथाय
हवितारपीछेअज्ञीतत्वनोपुणायंमसुस्मजाहा
रेमाहादप्रणायंमनेवीषेवतमांतकरेताहारे
सघोषीअवस्थासफुरणथाय॥ हवेवायुतत्वनो
प्रणायंमसुस्ममाहादप्रणायंमनेवीषेवतमा
नकरेताहारेतुरीयाअवस्थासफुरणथाय॥ हा
वेताहारपीछेआकाशतत्वनोसुस्मप्रणायंम
माहादप्रणायंमनेवीषेवतमांतकरे॥ ताहारेउन
सुनीअवस्थासफुरणथाय॥ एवंपंचअवस्थात
त्वनाप्रणायंमनाअवस्थाआव्याथकी करीनेवा
राफेरकरीनेपलटायछे॥ हवितत्वनाप्रणायं
मपंचतत्वनेवीषेकुनपुकारेरहाछे॥ हवितेक
हीयेछीयेजे॥ जंमवाजंत्रनेवीषेनादरहोछे॥ अ
नेजंमकाएनेतथापासांएनेवीषेअज्ञीरहोछे
अनेजंमलुहारनीधमएनेवीषेपवंनरहोछे
एतीनदृष्टांतनासत्वकारणजेअज्ञीअनेवायु
अनेशब्दसांमांतभागेजडवतरहोछे॥ एण
कोईवीशेसीसतावांनचैतंनमलेछे॥ ताहारे
एतीनदृष्टांतनासत्वनेजाग्रतकरेछे॥ एणअ

पोष्णापजाग्रतनथीथता॥तेसामादेजेसांमांन
सत्वरुदुष्टे॥तेणेकरीनेआपोष्णापचेतंननथा
य॥एतीनदृष्टांतनेप्रकारेपंचभूतनेवीषे॥प्रणा
यंमसुक्ष्मपंचसांमांनभागेरहाष्टे॥हावेकाष्ट्या
सांणानाअज्ञीनेअनेधमासनापवंतने॥अने
वाजंत्रनानादनेवीषेसचेतंनवांनमीलेष्टे॥ता
हारेतेहेनेजाग्रतकरीने॥माहादसत्वनेवीषे
मेलवीदिष्टे॥तेमाहादसत्वते॥माहादआकाश
अनेमाहादपवंतअनेअज्ञी॥एतीननेवीशेती
नसांमांनसत्वजेकाष्ट्यासांणानाअज्ञी॥अ
नेधमासनापवंतने॥अनेवाजंत्रनाशब्दने
तेप्रगटययापुठलमलीजायष्टे॥तेवीशेवीचे
तंनपुरसथकीप्रगटथायष्टे॥अनेमाहादस
त्वनेवीषेमलीजायष्टे॥एप्रकारेयोहांपंचभूत
नेवीषेपंचसांमांनप्रणायंमरहाष्टे॥तेहेनेकु
णावीशेशीचेतंनजाग्रतकरीने॥तेपंचभूतना
सांमांनप्रणायंमनेमाहादप्रणायंमनेवीशेमे
लेष्टे॥हावेतेकहीपेष्टीयेजेकरतातीसंजमभो
गवृतीता॥तीनचक्षुसत्वजेवृज्ञानचक्षुसत्व
अनेवीजुअनंगचक्षुसत्व॥अनेत्रीजुकालच
क्षुसत्व॥एतीनचक्षुसत्वतेपंचतत्वनासांमां

नप्रणायं मने जाग्रत करीने माहादप्रणायं मने
वीशे मेलवेछे ॥ ते कुण प्रकारे एक एक तत्वना प्र
णायं मने जाग्रत करीने माहादप्रणायं मने वी
षे मेलवेछे ॥ अने पाछा कुण प्रकारे एक एक तत्व
नाप्रणायं मने मंद कर ता जायछे ॥ हावे ते कही ए
छीये जे ॥ पथं म बुझां न चक्षसत्व ॥ जाहारे पृथ्वी
तत्वना प्रणायं मने जाग्रत करेछे ॥ तार पृथ्वी अ
नंग चक्षसत्वते ॥ पृथ्वी तत्वना प्रणायं मने लेई
ने माहादप्रणायं मने वीषे मेलवेछे ॥ ताहारे जाग्र
त अवस्था सकुरण थाय ॥ हावे तार पीछे काल च
क्षसत्वते ॥ पृथ्वी तत्वना प्रणायं मने माहादप्र
णायं मने वीशे वीषे डोपाडीने मंद करीनां ये
छे ॥ ताहारे जाग्रत अवस्तालीन पांमी जायछे
हावे तार पीछे बुझां न चक्षसत्व जाहारे जल तत्व
नाप्रणायं मने जाग्रत करेछे ॥ तार पीछे अनंग
चक्षसत्वते जे ॥ जल तत्वना प्रणायं मने ॥ माहाद
प्रणायं मने वीशे मेलवेछे ॥ तारे सुपन अवस्ता
सकुरण थायछे ॥ हावे तार पीछे काल चक्षसत्वते
जल तत्वना प्रणायं मने माहादप्रणायं मने वीशे
वीषे डोपाडीने मंद करीनां खेछे ॥ ताहारे सु
पन अवस्तालीन पांमी जायछे ॥ तार पीछे बुझां न

चक्षुसत्वजाहारेऽप्रज्ञीतत्वनाप्रणायंमनेजा
ग्रतकरेछेतारपीछे॥अनंगचक्षुसत्वतेऽप्रज्ञी
तत्वनाप्रणायंमनेलेईनेमाहादप्रणायंमने
वीषेमेलवेछे॥ताहारेससोपतीऽप्रवस्तासफु
रणथायछे॥तारपीछेकालचक्षुसत्वतेऽप्रज्ञी
तत्वनाप्रणायंमनेमाहादप्रणायंमनेवीशेथी
वीछडोपाडीनेमंदकरीनांखेछे॥ताहारेससो
पतीऽप्रवस्तालीनपांमीजायछे॥तारपीछेवा
युतत्वनाप्रणायंमनेजाहारेबुज्ञानचक्षुसत्व
जाग्रतकरेछे॥तारपीछेअनंगचक्षुसत्वतेप
वंनतत्वनाप्रणायंमनेलेईनेजाहारेमाहादप्र
णायंमनेवीषेमेलवेछे॥ताहारेतुरीयाऽप्रवस्ता
सफुरणथायछे॥तारपीछेकालचक्षुसत्वतेपवं
नतत्वनाप्रणायंमनेमाहादप्रणायंमनेवीषे
थीवीछडोपाडीनेमंदकरीनांखेछे॥ताहारेतु
रीयाऽप्रवस्तालीनपांमीजायछे॥हावेतारपी
छेबुज्ञानचक्षुसत्वजाहारेऽप्राकाशतत्वनाप्र
णायंमनेजाग्रतकरेछे॥तारपीछेअनंगचक्षु
सत्वतेऽप्राकाशतत्वनाप्रणायंमनेलेईनेमाहा
दप्रणायंमनेवीषेमेलेछे॥ताहारेउनमुनीऽप्रव
स्तासफुरणथायछे॥तारपीछेकालचक्षुसत्व

तेऽकाशतत्त्वनाप्रणयं मने जाहारे माहादृ
णयं मने वीषेथी वीषडोपाडीने मंदकरीने खे
छे ॥ जाहारे उन मुनी अवस्ताली तपां मी जाय छे
एवं मपंच अवस्था ॥ हावे सप्तभोमी का कहि ये छी
ये जे प्रथं म सुभई छे ॥ द्वितीये सुवी चारणा ॥ तीस
री तनुमांनसा ॥ चतुर्थी स्वपती ॥ अने पंचमी
असंमसक्तीनां मीका ॥ अने षष्टी पदारथ भा
वनी ॥ सप्तमी तत एतुरी बृंह्य संघीतं ॥ ए सप्तभो
मीका ॥ हावे प्रथं म सुभई छे ते नीत्यानी त्यवीवे
क करवो ॥ हावे दुतीये सुवी चारणाते मोक्षई छे
के लीये गुरुके सरणा जायके ॥ अवण मनंत करे
ते ॥ सुवी चारणा भोमीका जाणवी ॥ हावे त्रीतीये त
नुमांनसाते जे सुस्मवस्तुनुग्रहण करे ॥ अने ऋ
ततो अभाव ॥ एती न भोमीका तोडी तो जक्र साचु
भासे चोथी सत्वापती भोमीका जे आत्मपती ती
दने जक्र सुपनवत भासे ॥ ओरुती न कुबंलवी
त कहि ये ॥ हावे पंचमी असंमसक्तीनां मीकाके
हेतां जे सूर्य समाधीवत ॥ अने ह्ये ए स्वाकाश
दृष्टीने ॥ पणते स्वकाश दृष्टीने वीषे कथु आसक्त
नव होय ओरुती न कुबंलवी तवर कहि ये ॥ हावे
सष्टी भोमीका जे पदारथ भावनीते सदायका

१॥ लसमाधीवतजरहे। अनेकोईउतंसमोसुमी
लेनेबोलेतो। सेहेजेसभावेलक्षारथबोलीज
०॥ य। पणआपोआपबोलवानीईषानहीतेहेने
बुलवीतवरीयांनकहीये। अनेहावेसप्तमी
ततएतुरीबुलसंधीतंनोमीकाजेतेसदायक
लउतमुनीखलवीदंप्रयंममेतीबुलएकरस
रहे। तेहेनेआपोआपबोलवानीपणआसकी
नही। अनेकोईसमोसुप्रत्येपणबोलेनही। एस
समोमीकाकही तेवेदांतलसुनीकही एथांसतर
रुखसुतुजांएबुबुजीतछे। हविषटसंपतीकही
येछीयेजे। प्रथंमसंम। बीजीदंमत्रीजीउपती
ती। अनेचोथीतीतीक्षण। अनेपंचमीसरधा
अनेषष्टमीसमाधान। एषटसंपतीकही तेहेमे
प्रथंमसंमकेहेतांतेईदीयोनेसंमराखे। अने
दंमकेहेतांतेदंमनेनीमेराखे। अनेउपतीतीते
बाहाऊवतीनेसमेटीनेसंमदंमउपरराषवी।
अनेतीतीक्षणतेतीतीक्षपणेउजाग्रतरहेबु
अनेसरधातेजेसदायकालअषंडरेहेबुनेसर
धाराखवी। अनेसमाधानतेजेसंमदंमउपतीती
तीतीक्षणनेसरधातेहेतुफलतेजेआत्माने
नीसेकरवो। तेसमाधानएषटसंपतीवांनजे

होय। ते योगेंद्र राज कहीये। तेजं मन्त्रस्त्रीपुत्र
द्वयस्येन्द्रनेसंत्यानेरहीत। एषटसंपत्तियेन
राधीपती राजकिहेवायछे। तीमएषटसंपत्ती
होयतेजयोगी राजकहीये। नहीतरतोसरव
बांताधारीनेरवबरावर। हावेषटतापकही
येछीयेजे। तीनसररीरसमंधीत्रीवेधीतापने
ओरुतीनप्रकारकेउपपरीताप। एषटतापेई
पणजाग्रतनासांसांनज्ञाननेवीषेभुक्तमांन
थायछे। हवि एषटतापनेवीशेतीनशरीरस
मंधीत्रवेधीतापतेकुण। अनेतीनउपपरीता
पतेकुण। हावतेकहीयेछीयेजेसररीरसमंधी
त्रीवेधीतापतेकांमक्रोधादीकगुणअधीक
तपीजाय। अनेदशेईडीयोनादेव। तेजेअधी
कवीयेतीचाहनाकरवालागे। पणतेवीशेनी
प्राप्तीनथाय। तेहेनोतापतंननेवीषेथायते
सररीरसमंधीनोअधीदिवतापजांणवो। अनेहा
वेसररीरसमंधीनोअधीभुततापतेजेपंचभूत
मेकोईअधीकबुधीपांमीजायछे। जेप्रथंमपंड
रोगअनेकगेदरफालंदूनीआदलेईनेबुधी
उतयंनथायते। पृथ्वीतत्वबुधीपांमायकीहोय
अनेहवितारपीछे। सरधीषीनकफअजीरण

नेसीतनीआद्यलेईनेबाधीउतपंतथायते
लतत्वबुधीपांम्याथकीहोय॥अनेहवितारपी
छेप्रमीतज्वरनेनदुरवन॥अनेगलतकोहो
ठनेपसगरमीओरुबवेसीनीआद्यलेईनेवु
धीउतपंतथायतेअज्ञीतत्वबुधीपांम्याथकी
होय॥अनेहवितारपीछे॥उलकउरधदंसताए
मधीवायुअमीतनीआद्यलेईनेबाधीउतपं
नथायछेतेवायुतत्वबुधीपांम्याथकीहोय॥अ
नेहवितारपीछेसोजोफोफवायुउद्वचनसुन
कार॥सुनवतनीआद्यलेईनेबाधीउतपंतथा
यतेआकासतत्वबुधीपांम्याथकीहोय॥एपंच
भुतअधीकबुधीपांम्याथकीसरीरनेवीषेए
प्रकारेतापउत्पंतथाय॥तेसरीरसमंधीअधी
भुततापजांणवो॥हावेसरीरनेवीषेसुधापी
पासानोतापसदायकालरेहेछे॥जेजेहेनेक
रणेरातओरुदीवससखज्हांनमसागत
करेजायछे॥तेसुधापीपासानोतापसरीर
नेवीषेरहीछे॥तेशरीरसमंधीअध्यातंमताप
जांणवो॥तेसामाटेजेआंन्यतापतो कथुदीव
सस्वांतीपांसीजायछे॥अनेसुधापीपासानो
तापतेसदायकालअध्यातंमजेरसेलीसमान

देहेछे॥ तेमाटेसुधापीपासातेअध्यातंमतापजा
णावो॥ एतीनप्रकारकेत्रीवेधीतापतेसरीरस
मंधीजांणवो॥ हावेतीनप्रकारकेउपपरीताप
रहाछेतेकहीयेछीयेजेउपपरीतापत्रवेधीते
तवग्रहेअनेपीत्रुपीडा॥ अनेरहीनेअतावष्ट
अनेअज्ञीकोपअनेसीतनीआद्यलेईनेदेवकी
पतीपीडाउतपंनथापतेअधीदेवतापपरीताप
जांणवो॥ सामाटेजेआपनादेहथकीप्रोक्षरहा
थकातापपमाडेछे॥ तेमाटेपरथकीतापतेअधी
देवउपपरीतापजांणवो॥ अनेहविनराधीपती
अनेवंनपतीअनेचोरवटपाडनीआद्यलेईने
सरपवीछुसहीतएसरवप्रोक्षथुकोतापउतपं
नथापछे॥ तेअधीभूतउपपरीतापजांणवो॥ ते
सामाटेजेपंचभूतनाघाटसरवकोनाछे॥ तेहेमे
एकबीजानेपीडाकरेछेमाटेतेअद्यकोभूत॥ ते
अद्यकेभूतेखांमानेपीडीसके॥ माटेतेअधीभू
ततापजांणवो॥ हावेतारपीछेसुतवीतदाराकु
दंबसहीदरसमंधीनीआद्यलेईने॥ तेहेनाडुष
नोअध्यासआपनाअंतरनेवीषेरहोछे॥ तेहेने
तापेतेतेअध्यातंमतापपरीतापजांणवो॥
एवंतीनतापपरथकीउतपंनथापते॥ उपपरी

तापजाणवो। एषटतापजाणवा॥ हावेजहदाज
हदलक्षणकहीएछीये। जेप्रथंमपंचभूतदश
ईडी॥ अनेचतुष्टअंतःकाण॥ अनेत्रैणगुणनेप्र
कृतीपुरस्सनीरंजंनएटलानेजआत्मा॥ एपंच
देहीनेजमांतीवेगोतोअजहदलक्षण। पछी
वीचारतत्वतथादेहीतीकरेयोताहारे। पंच
अनीत्यएआत्मासानोयेनेयेमांनथी। जमके
इराजानीहवेलीमांबहुप्रकारनीओरडीये
वीगरेरेहेछे॥ तेमांराजानीसतंतरवस्तीनही
तेहेनुबेसवानुठेकांणुसीघासंनमेहेलकेच
रीजुदेठेकांणेहोय॥ एवीचारैततछतीरनांमे
नासाग्रनेवीषेदेवेतोतेठेकांणेपुणवतंत।
घोससदचतुरवांणीनुमुलउठेछे॥ पछीवीचा
रकरीनेजेयुतोआत्माएठेकांणेपुणवपणन
थी॥ जेसमेपुणवनीतीश्रेययोनेपंचदेहीनी
असत्यपणमांनवामांआमु॥ तेसमेजहदल
क्षणजाणवी॥ हावेजहदाजहदकहीएजेपुण
वरुपीतंतुनेपोतानीसत्याथकीपोक्षणकर
नेपंचदेहीनेसतामात्रेवतमांनकरावेछेते
कृतानोनीजअंशजेआपनीजस्वरुपतेतो
जेतेहेनीहयछेतेठेकांणेथीजपोक्षणकरेछे

एजहदाजहदलक्षणत्रिविधकही ॥ इतीश्रीस
त्यः ॥ पंचीकरणग्रंथसंपूर्णसमाप्तः ॥ अथ
सयतआर्ति ॥ करीयेसेनसुखनीधेनसंमथ
गणगामी ॥ पशुपंखीकीटमनुसवेलवनवी
रामी ॥ करीये ॥ भवकेभरसतापहरसपायेस
रमसामी ॥ भरीतनेदमुक्तनेनवेनसुधन
सामी ॥ करी ॥ अजभवअवतारआद्यभये
बुलआामी ॥ नीजपतीकेसरनसेजकुनह
वेअभीरामी ॥ करी ॥ तबयेतायकोउनपा
यसदपदसरणामी ॥ जुगमेजेतहवीतवेत
करतकेशकामी ॥ करी ॥ उतईतसबफरत
जुथधुरतपंथजांमी ॥ नीजपतीवीनुपरममी
सकीयगयेनपांमी ॥ करी ॥ जुगवीलासमा
ईकपासपरेपरासवांमी ॥ सुयेनकोयभव
भरोयनीजपदेनीदामी ॥ करी ॥ योंसबईफ
रेआमेईजडजमातजांमी ॥ नीजकीपणखी
जनहीपरकीक्योंपरामी ॥ करी ॥ तबतेसोज
रहीपरोजकरनखीजखामी ॥ भवमेआय
गयेभुलाय ॥ कोयनपायगामी ॥ करी ॥ जुगमे
जाहरगुनपसारभजतहेअधुगामी ॥ नहीन
नीततीनुजजीतनीजपतीबदलामी ॥ करी

एही परकारती जक्रतारकी ईभरनहांमी। र
हिएपरती जनधारप्रकलपदप्रभांमी। क
री॥ ताईकुचीनहवेनचीनभवेनचीनभासी
सुयेनचीनतेहीनबीनओरनहीउरगंमी।
करी॥ ताहीअकेलजेसकेलआपउरधहांमी
अचरतकेहेकरुणासागरतुमहोअंतर
जांमी॥ करीयेसंतसुखनीधेनसंमृतगुण
गंमी॥ १॥ इतीश्रीसयतआतीसंपुर्णः॥॥
संवत् १९२६ नाफागणसुदी ३॥ निवारशनी
वारसमाप्तः॥ लेश्वका॥ पटला॥ अंबईदास
बलवदासगंमऊंमरेठमांश्रीगुरुजीमह
राजसंतसाधुभक्तेहरिजंतनीकपाथील
स्वायंछे॥ श्रीसद्गुरुदेवकीज्येः॥